(1

NOVA ET FACILIOR

GRAMMATICA

GRÆCA

JUXTA METHODUM

FRANCISCI MERCIER,

Philoſophiæ Profeſſoris.

Hac methodo facilè miſcebis Græca Latinis.

NAPOLI

GENEVÆ,

M. DCC. LXXXV.

Digitized by Google

ERRATA.

Pag. 5. §. 21. lineâ penultimâ pro ἐπ ὶτῆς lege ἐπὶ τῆς

7. §. 7. l. ultimâ pro τους lege τοὺς

12. §. 4. l. 2ª. pro βαθέος lege βα-θέος

14. §. 14. l. penultimâ pro ἄξιος lege ἄξιος

30. §. 17. pro 71. lege 17.

Ibidem l. ultimâ pro ου lege οῦ

32. §. 2. l. 1ª. pro σὺ, σοῦ, σοὶ, σὲ lege συ, σου, σοι, σε

36. l. 9ª. pro ὀργην lege ὀργὴν

Ibidem l. 10ª. pro ἀυτου lege ἀυτοῦ

Ibidem l. ultimâ pro αυτον lege αὐτον

38. §. 6. l. 2ª. pro termiuatio lege terminatio

49. §. 17. l. ultimâ pro φίλτατος lege Φίλτατος

50. §. 18. l. ultimâ pro ῥᾶστος lege ῥᾷστος

Ibidem §. 19. l. 1ª. pro οἰχθίων & οἴχθιστος lege ὀικτίων & οἴκτιστος

60. l. 18ª. pro πρᾶοι lege πρᾷοι

63. §. 10. l. 7ª. pro ἐτίεσθον lege ἐτίε-σθον.

Digitized by Google

PRÆFATIO.

AN aliquid præfabimur? Omnis cordatus perſe intelliget cur methodum ab uſitatis tam diverſam ſequamur. Tardiores igitur hìc, non alios, alloquimur. In gymnaſio noſtro vix pueri per 3. annos primas latinæ linguæ difficultates ſuperaverunt, cùm ipſis nunciantur 10. diverſæ declinationes, trium numerorum ut generum; totidem conjugationes activorum, paſſivorum & mediorum, in quibus 10. adſunt tempora, 3. numeri, 8. aut 9. perſonæ, 6. inſuper modi! Mirum ſanè ſi hæc perhorreſcant! Biennium inſudant, ut vix 12. Æſopi fabulas imperfectè teneant. Anno tertio vix 5. aut 6. Luciani dialogos intelligunt; & anno quarto tandem Homerum manibus pertrectant, apud quem vix unam aut alteram reperiunt vocem quæ in ſuo ſit naturali ſtatu! Humaniores tunc adeant litte-

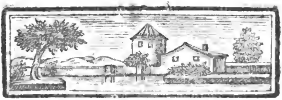
ras ; credes ipſos in græcis jam peritos, prima tamen vix tenent principia. Sic itaque prælectiones faſtidiunt, quia in iis nihil prorſus intelligunt; hinc omnia abjiciunt, ut operoſa nimis, ac non ſatis utilia. Nec mirum, ſi Parentes ipſis clament, Malo te fieri Græcum, quàm ſcire græca.

Verùm enim verò græcis opus eſt in Theologiâ : Alii quantùm profeciſſent, ſi primo intuitu ex etymo viderent quid ſonent tot voces, quæ quaſi magicæ judicantur, Emphyteôſis, Antichrêſis, Idioſyncraſis, Antiſeptica &c! Quid ſi nullo negotio ea poſſet ediſci tam neglecta lingua? Rideo cùm probatos ceteroquin Authores reperio ſcribentes *Eclypſe*, *Style*, *Athmoſphere* &c. In hac quæ nunc editur methodo, nullum erit tædium, vix ulla reperietur difficultas. Veni, & vide. 1°. Tres ſunt omnino declinationes, una conjugatio. 2°. Singularem duntaxat ac pluralem videbis, quia rariſſimus eſt dualis; pauciſſima

poſt modum ſufficient, ut illum ubique, ſit opus ſit, diſtinguas. 3°. Ut nihil ſit incipientibus intricatum, nihil de contractione, nihil de circumflexis verbis doceo: paucas poſt modum de his omnibus trado regulas. 4°. Omnia ſi ſimul doceas nihil retinebit Puer. Unum da ediſcendum per totum diem, tardiſſimus id capiet, & plenè callebit. Sic tamen omnia ſciet poſt 320 dies! 5°. Quod memoriter evolverit, id magni refert applicet. Ideo ſingulis capitibus aſſuitur aliquod vernaculè vertendum argumentum, quod ſemper ejus ſcientiæ accuratè adaptatur. 6°. Sic voces innumeras ediſcet, ſi ſaltem eas chartæ mandet & relegat. 7°. Si bene vertat, unam quamque vocis ſpeciem recognoſcet, verbum a nomine diſtinguet, quo ſit caſu nomen, quo tempore, quâ perſonâ verbum cognoſcet, idque eo ipſo indicare poterit, ſive vivâ voce, ſive ſcripto; & id eſt quod barbarè dicunt *faire les parties.* Initio fortè tenebitur Magiſter ea omnia ipſi dic-

tare ; ſed brevi per ſe noſcet Puer. Id ab ipſo tamdiu exige, donec plenè ſciat. 8°. Si incipientibus & Puerculis unum quoque die ſufficiat, Adoleſcens, vel doctior Diſcipulus totum caput per ſingulos dies capiet; ſicque ſufficient dies ſedecim ! Vale.

NOVA ET FACILIOR

GRAMMATICA
GRÆCA.

CAPUT I.
De Litteris.

I.

Litteras 24. habebant Græci quarum en nomen, ordo, figura:

Α Β Γ Δ Ε
alpha, baita, gamma, delta, e pſilon;

Ζ Η Θ Ι Κ Λ
dzaita, aita, thaita, iota, cappa, lambda,

Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ
mu, nu, cſi, o micron, pi, rho, ſigma,

Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
tau, u pſilon, phi, chi, pſi, o mega.

A

Digitized by Google

2.

Eædem ſic ſcribuntur currente ſcripturâ : α, β vel ς, γ, δ, ϵ, ζ vel ζ, η vel η, ϑ vel θ, ι, $\varkappa$, λ, μ, ν, ξ, o, π vel ϖ, ϱ, σ vel ς, τ vel ˥, υ, φ, χ, ψ, ω.

3.

Ex his ſeptem ſunt *vocales*, propter duplex *e* & duplex *o*: *e pſilon*, ſeu macrum, idem eſt ac *é* gallicum; *aita* verò a Gallis pronunciatur ut *ai* in voce *ai*-ſe.

4.

O micron, h. e. parvum, idem ſonat ac *o* gallicum; ſed *o mega* h. e. magnum, idem eſt ac ô vel *au* in voce *au*-teur.

5.

U pſilon ſupponit Græcis aliud fuiſſe *u*, quod erat quaſi *pingue*: Reſpondebat nimirum ſyllabæ gallicæ *ou*, & ſcribebatur ȣ potiùs quàm *ου*.

6.

Græcis, attende, omnes pronunciabantur *vocales*; unde ſyllaba duplici conſtans *vocali*, ut *αι*, *ει*, *οι*, *αυ*, *ευ*, rectè dicebatur *diphthongus*, h. e. ſonus duplex; ſed ȣ *uniphthongus* erat ut Gallis.

7.

Ante omnes vocales Γ, γ effertur ut *G*, *g* apud Gallos in voce *ga*-rant; ſed ante Κ, κ, Χ, χ, vel novum γ, legitur ut conſona ν. Ἀγχὴ legitur *anchai*; ἔγχος enchos; ἄγγια *anguéa*.

8.

Κ pronunciatur ut noſtrum K; ſed Χ, χ idem valet ac *ch* in voce *Chal*-cas. Sic etiam Τ, τ, ⅂, reſpondet noſtro *t*; ſed Θ, ϑ, θ. idem eſt ac *th* in voce *thé-a*-tre.

9.

Ιν ſemper efferri debet ut Gallis vox *in*-né; nunquam ut in voce *in*-time.

10.

Tres ſunt *conſonæ* duplices Ζ, ζ. Ξ, ξ. & Ψ, ψ. His adde ϛ, *Sigma-tau*, ut in voce ϛάσις. & ϑ, *ſigma-thaita*, ut in ϑένος.

11.

Initialibus vocalibus affixum videbis vel *lenem-ſpiritum*, (᾿) vel ſpiritum *aſperum*, (῾) ſic ἀγαθὸς & ἅγιος. Hic redditur per aſpiratam *h*. Lege *agathos* & *haguios*.

12.

Aſper etiam affigitur initiali Ῥ, ῥ, ut

in voce Ῥόδανος quæ legi debet *Rhodanos*; imo, ſi eadem geminetur in mediâ vôce, uterque aderit ſpiritus. Sic Ἄῤῥα legetur *arrha.*

13.

Pi, *cappa*, *tau* dicuntur tenues; & in *phi*, *chi*, *thaita* mutantur ante *aſperum* ſpiritum; & hinc hæ tres dicuntur *aſpirata.*

14.

Finales α, ε, ι, ο per *apoſtrophon* ſæpe eliduntur. Sic pro ἀπὸ Ἰορδάνȣ diceres ἀπ' Ἰορδάνȣ. Sed pro ἐπὶ ἵημι, propter aſpiratam dices ἐφίημι, non ἐπίημι.

15.

Tres, uti nos, Græci (Recentiores ſaltem) *accentus* habebant; *acutum* (ʹ) *gravem* (ˋ) & *circumflexum* (῀) Hic, ut apud Gallos, aliquam notat ſublatam *vocalem.* τελῶ eſt pro τελέω, βοῶ pro βοάω, δῶ pro δόω.

16.

Si quæ forent in ſcripturâ abbreviationes, eas poſt modum reperies inter *anomalias.*

17.

Litteris denique pro *cifris* utebantur.

α, β, γ, δ, ε, ς, ζ, η, θ, novem deſignabant primos numeros: ι deinde pro 10 ſumebatur; ια pro 11: ιβ pro 12: ιγ pro 13. &c.

18.

Κ indicabat numerum 20; & κα, κβ, κγ, &c. numeros 21. 22. 23. &c. Tum Λ ſumebatur pro 30. λα, λβ, pro 31. 32. &c. Μ pro 40. Ν. pro 50. Et ſic deinceps, eodem ſemper modo.

19.

Sic ſaltem diſtinguuntur capita in N. T. ſed apud Homerum, videbis 24. litteras ſecundùm ordinem ſuum deſignare 24. primos numeros.

20.

Ex his vides unde oriatur vox gallica *alphabet*; dicebant etiam ἄλφα & ὤμεγα pro primo & ultimo.

21.

His obſervatis, & accuratè retentis, legat Puer, & vernaculis ſcribat litteris ſequentia. Εὐχὴ Κυριακὴ. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς ὐρανοῖς, ἁγιαϑήτω τὸ ὄνομά σȣ. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σȣ. Γενηθήτω τὸ θέλημά σȣ, ὡς ἐν ȣ̓ρανῷ καὶ ἐπ ἰτῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιȣ́σιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ

ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

CAPUT II.

De Subſtantivis.

I.

Voces uſu, non regulis, ediſcuntur: ſimul ac tibi occurrunt, ipſas chartæ manda, relege ſæpius, & obſerva tres eſſe omnino Græcis declinationes; nullum eſſe *ablativum*; vix differre *vocativum* à *nominativo*.

2.

Prima declinatio eſt femininorum in η deſinentium: Eorum *genitivus* terminatur in ης, *dativus* in ῃ, *accuſativus* in ην. Terminatio pluralis eſt αι, ων, αις, ας.

3.

Sua declinabant *ſubſtantiva* vel ſine vel cum *articulo* ejuſdem generis. Articulus femininorum eſt ἡ, τῆς, τῇ, τὴν.

αι, τῶν, ταῖς, τὰς, & in utroque *vocativo* ὦ.

4.

Multa ſunt *feminina* quæ deſinunt in α, ſed ſi *genitivus* ſit in ης perinde declinantur, niſi quòd *accuſativus* deſinet in αν. Τιμὴ honor, habet τιμὴν, ſed μέριμνα cura, habet μέριμναν.

5.

Feminina quæ deſinunt in α purum, h. e. *vocali* præceſſum, non differunt in *plurali*; ſed in *ſingulari* pro *finali* η ſuum ubique ſervant α. Φιλία amicitia, declinatur Φιλία, φιλίας, φιλίᾳ, φιλίαν.

6.

His junge quæ deſinunt in, δα, θα, ρα, ut Λήδα Leda; ἄκανθα ſpina; ἡμέρα dies; &c. ſingulæ hæ voces declinandæ proponantur.

7.

In ſecundâ declinatione *maſculina* & *feminina* deſinunt in ος, nec aliter differunt quàm ſuo *articulo*. Talem habent *maſculina*; ὁ, τȣ, τῷ, τὸν οἱ, τῶν, τοῖς, τȣς, & in utroque *vocativo* ὦ.

8.

In his *genitivus* eſt in ȣ, *dativus* in ῳ;

accuſativus in ον, *vocativus* in ε. In plu-*rali* οι, ων, οις, ȣς. Ex his declinanda proponantur ὁ ὑιὸς filius; ἡ νῆσος inſula.

9.

Sunt & *neutra* ejuſdem declinationis quæ deſinunt in ον, ȣ, ῳ, ον, ον· α, ων, οις, α, α. Sic tres caſus ſibi ſunt ſimiles ſive in ſing. ſive in plur. Declinetur τὸ δένδρον, arbor. Eorum *articulus* eſt τὸ, τȣ͂, τῷ, τὸ· τὰ, τῶν, τοῖς, τὰ, & in utroque *vocativo* ὦ.

10.

Ad primam declinationem refero *maſculina* quædam in ης & in ας deſinentia, quæ in *genitivo* ſing. habent quidem ȣ, ſed in ceteris non differunt a Τιμὴ. Talia ſunt ὁ μαθητὴς diſcipulus, & κοχλίας cochlea; quæ, itidem declinanda proponenda ſunt.

11.

Tertiæ declinationis *ſubſtantiva* omnigenas habent terminationes, & alia ſunt *maſculina*, alia *feminina*, alia *neutra*; unde vocem diſcendo diſcendum & neceſſariò *genus*.

12.

Ea dicuntur *impariſſyllaba*, quia eorum *genitivus*, in ος ſemper deſinens, unâ etiam ſemper ſyllabâ *nominativum* excedit. Sic ὁ γίγας Gigas, habet γίγαντος.

13.

Illud ος *finale* genitivi non eandem ſemper habet præcedentem *conſonam*. Ἀςὴρ aſtrum v. g. habet ἄςερος· ſed ἐλπὶς ſpes ἐλπίδος. Imo γυνὴ mulier γυναικὸς. Diſce ergo *genitivum* diſcendo ipſam vocem.

14.

Impariſſyllaborum ος finale fit ι in *dativo*, & α in *accuſativo*. In plur. fit ες, ων, ας, ες· ſed *neutra* ſemper habent *accuſativum* & *vocativum* ſimiles *nominativo*; & hi tres caſus in plur. ſemper deſinunt in α· τὸ γόνυ, γόνατος genu, habet γόνατα· τὸ κρῖμα, κρίματος judicium, κρίματα.

15.

Multa habent *genitivum* ſing. in ος purum, ſeu *vocali* præceſſum, ut πόλις urbs, πόλιος vel πολέος· ἰσχὺς vis, virtus, ἰσχύος. Ea in *accuſ.* ſing. habent ιν & υν.

16.

Rurſus *dativus* plur. in omnibus aſſu-

mit σ ante ι finale *dativi* ſing. abjiciendo omne ν, δ, τ. ſic πόλις habebit πόλισι vel πόλεσι· ἐλπὶς ἐλπίσι· ῥῆμα verbum, ῥήμασι; γίγας γίγασι &c.

17.

Cave ne ſumas τὸ ὄρος mons & ſimilia pro ſubſtantivis 2ᵉ declinationis. Hic enim neutra deſinunt in ον· & ex *genitivo* ὄρεος &c. cognoſcis *impariſſyllabum*.

18.

Eadem eſt Græcè ac Latinè ſubſtantivorum *ſyntaxis* inter ſe ; *præpoſitiones* autem aliæ *genitivum*, aliæ *dativum*, aliæ *accuſativum* poſtulant.

19.

Sed nullum *articulum* adhibebant Græci ubi nullus eſt gallicè, aut ubi adeſt *articulus un*, *une* &c. ſed *articulus le*, *la*, *les* &c. ſemper reddi debet per ὁ, ἡ, τὸ, &c.

20.

Contrà nominibus propriis ſemper *articulum* præfigebant, ut & pronominibus *mon*, *ma*, *mes* : *ton*, *ta*, *tes* : *ſon*, *ſa*, *ſes* : *notre*, *votre*, *leur* : *nos*, *vos*, *leurs*.

21.

Scribat Puer unum aut alterum ex his omnibus nominibus ; & ſequentia vertat

uniuscujuſque vocis rationem reddendo. Ἄγχι τῆς Αἰγύπ]ȣ ἡ γῆ τȣ̃ Κάνααν· Ἀμφὶ νήσȣ ἡ θαλάσσα. Ἄνευ αἰχμῆς ȣ̓ δόρυ. Ἄτερ πόνȣ καὶ ἱδρῶτος. Ἀντὶ τῆς τῶν ȣ̓ρανῶν δόξης. Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἄχρι τῆς δυσμῆς. Διὰ τῆς χώρας τȣ̃ Πιριθόȣ. Διὰ τὸ τῶν Ῥωμαίων ἀντὶ τῶν βασιλέων μῖσ☉. Ἔγγυς τῆς Περσίδος ἡ Συρία. Ἐκ τῶν τῆς Ἑλλάδος ἡγεμόνων. Ἔμπροσθεν τȣ̃ θεȣ̃. Ἐν τῷ ȣ̓ρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἕνεκα τȣ̃ πατρὸς. Ἐντὸς δεκὰ ἐτέων. Ἐνώπιον τȣ̃ Κριτȣ̃. τὶς ἐξ Ἐκκλησίας· Ἔξω τῶν πυλῶν· Ἔσω τῶν τειχέων. Κα]ὰ τȣ̃ Ἱππολύτȣ. Κατὰ τὴν ἀκ]ήν. Κατὰ τὰς τȣ̃ νόμȣ ἐντολάς. Μετὰ βροντῶν ϗ στεροπῶν καὶ χειμῶν☉. Μετὰ τὴν νικήν. Μεταξὺ τῶν ἀκάνθων. παρὰ τȣ̃ θεȣ̃ ἡ νική. παρὰ τῷ θεῷ ȣ̓ παραλλαγή. πέρα τȣ̃ Ἰορδάνȣ. περὶ τῆς πολιτικῆς. περὶ τὰ τείχεα τῆς πόλε☉. πρὸ τȣ̃ χρόνȣ. πρὸς τὴν λύραν ὄνος. Ὑπὸ τȣ̃ Ἕκτορος. Ὑπὸ τῶν τειχέων τῆς Τρωίας. Χωρὶς οἴνȣ ȣ̓κ ᾠδή.

CAPUT III.

De Adjectivis.

I.

Sua habebant Græci *adjectiva*, quæ vocabant ἐπίθετα, & quæ alterutrâ ſupe-

riorum declinationum omnia declinantur. Omnium frequentiſſima in ος, η, ον deſinunt, ut καλὸς, ὴ, ὸν pulcher, gen. καλȣ̃, ῆς, ȣ̃.

2.

Horum quæ deſinunt in ρος vel ος purum habent α pro η in feminino, ut ἱερὸς, ὰ, ὸν, ſacer; τελεῖος, α, ον, perfectus; & ἅγιος, α, ον, ſanctus.

3.

Quædam, ut ὠφέλιμος, utilis, eodem modo terminantur in *feminino*; & habent ον in *neutro*: ſunt ergo 2æ declinationis, dum priora ad 1am & 2am pertinent.

4.

Alia deſinunt in υς, εια, υ, ut βαθὺς, εῖα, ὺ, profundus: Ex *genitivo* βαθέος, είας, έος cognoſcis *femininum* ad 1am pertinere, dum cetera ſunt *impariſſyllaba*.

5.

Multa etiam in ης, *gen.* εος, *terminantur*; ut ἀληθὴς, έος, verus. In his *maſculinum* ſimile eſt *feminino*, dum in *neutro* η mutatur in ε· ſed ex *genitivo* vides ea eſſe in omnibus *impariſſyllaba*.

6.

Idem dictum eſto de iis quæ deſinunt in ων, ut ἐλεήμων, miſericors: Idem erit *femininum*; ſed in *neutro* ω fiet ο. Habent ονος in *genitivo*.

7.

Adjectivorum in εις, εσσα, εν, ut χαρίεις, χαρίεσσα, χαρίεν, gratioſus, elegans, declinationes notas habebis ex *genitivo* εντος, έσσης, εντος.

8.

Idem rurſus dicendum de adjectivis in ων, ȣσα, ον, quorum *genitivus* eſt οντος, ȣ́σης, οντος. De adjectivis in ὼς, ῦια, ὸς, *gen.* ότος; ύιας, ότος. Et de adjectivis in ας, ασα, αν, *gen.* αντος, άσης, αντος.

9.

Adjectivum πολὺς, πολλὴ, πολὺ, multus, irregulare admodum primâ fronte videtur; ſed declinatur ut ſi eſſet πολλὸς, ὴ, ὸν, niſi quòd in *accuſativo* dices πολὺν & πολὺ.

10.

Μέγας, μεγάλη, μέγα, magnus, declinatur ut μέγαλος, η, ον; ſed in *accuſativo* dices μέγαν & μέγα.

11.

Pariter in *μέλας*, *μέλαινα*, *μέλαν*, niger, *femininum* *μέλαινα*, *ης*, eſt omnino regulare; ſed *μέλας*, quod habet in *accuſativo* *μέλανα*, *μέλαν*, in ceteris declinatur ut *μέλανος*.

12.

Ἄλλος, ἄλλη, alius; αὐτὸς αὐτὴ, ipſe; & ἐκεῖνος, ἐκείνη, ille; in *neutro ſing.* abjiciunt *finale ν*. Dicitur ἄλλο, αὐτὸ, & ἐκεῖνο.

13.

Nihil habet irregulare ȣ̃τος, αὕτη, τȣ̃το, hic, hæc, hoc, niſi quòd a fronte ſumit τ, ubi *articulus* ὁ, ἡ, τὸ illud habet.

14.

Ceterùm græcè ut latinè *adjectiva* cum ſuo *ſubſtantivo* concordant; & certum aliquando poſt ſe trahunt caſum. Ἀγαθὸς θεός. καλὴ γυνή. μακρὸν δένδρον· ἄνθρωπος θανάτȣ ἄξιος. ὁ πόνος τοῖς ἀνθρώποις πρὸς τὴν ἀρετὴν ὠφέλιμος.

15.

Adjectivis ſuus adeſt ut plurimum *comparativus* & *ſuperlativus*, qui eodem rurſus modo ſemper declinantur; ſed pro

ablativo Latinorum *comparativus* græcus amat *genitivum*; vel effert *quàm* per ἢ

16.

Adjectiva in ης habent in comp. έςερος, α, ον, in *ſuperl.* έςατος, η, ον. Sic ἀκριβὴς, accuratus, ἀκριβέςερος, accuratior; ἀκριβέςατος, accuratiſſimus.

17.

Adjectivum ὠκὺς, celer, habet ὠκύτερος & ὠκύτατος, Et ſic de ſimilibus; ſed adjectiva in ος ſpecialem ſequuntur regulam.

18.

Cùm *penultima* eſt *brevis*, habent ώτερος & ώτατος· ſi ſit *longa*, habent ότερος & ότατος. σόφος, ſapiens, σοφώτερος &c. χρηςὸς bonus, χρηςότερος &c.

19.

Multa ſunt adjectiva quorum irregulares ſunt *comparativus* & *ſuperlativus*: Uſu diſcuntur; & præcipuos poſt modum reperies.

20.

Quibuſdam denique ſuus deeſt *comparativus*, qui compenſatur per μᾶλλον ἢ, *magis quàm*; ut *ſuperlativus* per μάλιςα, maximè.

21.

Ut hæc omnia firmiùs retineat Puer; unum ex unàquaque ſpecie totis litteris ſcribat; & ſequentia vertens memoriter ediſcat. Οὐκ ἀεὶ θέρος, ἀλλὰ καὶ ἐνίοτε μέγα χεῖμα. Ὅπου τὸ νεκρὸν ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοί. Ὅπου ὁ μὲν θησαυρὸς ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία. Ὅμοια τόξον χωρὶς ἀγκύλης καὶ ἦτορ ἄνευ ἐλπίδος. στρηνέστατος ὁ ἐπ' ἀρετὴν οἶμος. Φίλη ταῖς Μούσαις Ἠώς. Ἄρχων ἀγαθὸς κοινὸν ἀγαθόν. πολλοὶ τραπέζης, ὀλίγοι ἀληθείας Φίλοι. οὐ πάντα τὰ ἕλκη ἀκεστά. Γλῶσσα κακὴ ὀξύτερα! ἀκμῆς ξίφεος.

Ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, εὐχαὶ δὲ γερόντων.

Ἐκ τῶν παλαιῶν Φιλοσόφων ἄλλοι μὲν εὐσεβέες, καὶ πάσης ἄξιοι τιμῆς, ἄλλοι δὲ ἀσεβέστατοι καὶ μάλιστα καταφρονητέοι· θαυμασία ἡ τοῦ Σωκράτου εὐσεβεία, τελεῖα ἡ ἐγκράτεια, ἀκριβὴς ὁ λογισμὸς, καὶ βαθεῖα ἡ Φιλοσοφία. Ἡ τῶν Ἀποστόλων διδαχὴ Θεοῦ ἀξιώτερα ἢ τὰ τῶν Φιλοσόφων δόγματα. Ἡ τοῦ Θεοῦ μωρία σοφώτερα τῆς σοφίας τῶν ἀνθρώπων. Τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον πάντων τῶν ἀνθρώπων. Ὁ πόνος τοῖς ἀνθρώποις μέγιστος θησαυρός.

CAPUT

CAPUT IV.

De Verbis.

I.

Una erat Græcis *conjugatio* : Saltem altera in uno tantùm aut altero tempore adhibebatur. 6. uti nos, adgnoſcebant *perſonas* per ſe abſque pronominibus dignoſcibiles.

2.

Præter Latinorum *tempora* tria inſuper admittebant, *futurum* 2um. nempe & duos *aoriſtos*, h. e. *indefinita tempora*, quæ pro *præterito* aut aliis perinde adhibentur.

3.

Triplici reſpectu inter ſe differunt *tempora* græca, 1ò. *terminatione*, 2ò. *figurativâ*, 3ò. *augmento.*

4

Figurativa dicitur *conſona* quæ *poſtremam* verbi *ſyllabam* efformat, ut γ in verbo λέγω, dico, colligo.

5.

Terminatio eſt quicquid *figurativam* ſequitur, ut ω in λέγω, όμενος in λεγόμενος.

6.

Nullam *figurativam* habet verbum τίω, honoro; quia deſinit in ω purum; ſed ea in aliis adparebit temporibus.

7.

In *indicativo* 4. ſunt diverſæ *terminationes*, ω, ον, α & ειν. *Terminatio* ω communis eſt *præſenti*, & *futuro* 1º. & ſic mutatur in 6. perſonis; ω, εις, ει· ομεν, ετε, ουσι.

8.

Terminatio ον locum habet tum in *imperfecto*, tum in *aoriſto* 2º; & ſic mutatur; ον, ες, ε· ομεν, ετε, ον· ſic non differunt 1ª. *ſing.* & 3ª. *plur.*

9.

Terminatio α eadem eſt, aut propemodum, in *perfecto* & *aoriſto* 1º. Tales ſunt 6. *perſonæ*; α, ας, ε· αμεν, ατε, ασι; ſed in *aor.* 1º. hæc 3ª. *plur.* eſt αν.

10.

Soli *pluſquàm perfecto* propria eſt *terminatio* ειν, εις, ει· ειμεν, ειτε, εισαν.

11.

Figurativa futuri 1ⁱ. eſt σ, quod inſeritur *terminationem* inter & *penultimam*; ſic τίω habet τίσω, honorabo.

12.

Verba in δω, θω, τω, *præſentis* amittunt *figurativam*, ſumendo iſtud σ. ſic ᾄδω, cano, habet ᾄσω, non ᾄδσω· πέρθω, vaſto, πέρσω, non πέρθσω· πέτω, cado, πέσω, non πέτσω.

13.

Contrà quæ deſinunt in σκω amittunt ſuum κ, & ſimpliciter retinent ſuum σ. ſic γηράσκω, ſeneſco, habet γηράσω· ἀρέσκω placeo, ἀρέσω.

14.

Verba in βω, πω, φω, πτω, ipſâ hujus σ inſertione, habent ψ pro *futuri figurativâ*. λείβω, fundo, habet λείψω. τέρπω, delecto, τέρψω· γράφω, ſcribo, γράψω· τύπτω, verbero, τύψω.

15.

Eâdem ratione verba in γω, κω, χω & κτω habebunt ξω· λέγω, λέξω· ἥκω, venio, ἥξω· ἔχω, habeo, ἕξω· τίκτω pro τέκω, pario, τέξω.

16.

Ex verbis in ζω, & σσω vel ττω, alia ſumunt ξ, alia σ. παίζω, ludo, & πράσσω ſeu πράττω, facio, habent παίξω & πράξω· dum φράζω dico, & πλάσσω ſeu πλάττω, fingo, habent φράσω, & πλάσω.

17.

Latini ſimiles habent *figurativæ* mutationes. *Pono*, fit *poſui*; *premo*, *preſſi*; *fingo*, *finxi*, &c.

18.

Sola verba in λω, μω, νω, ρω, ſuam ſervant *præſentis figurativam*, mutato duntaxat *accentu*. Sic νέμω, diſtribuo, fit νεμῶ, diſtribuam.

19.

In his ſi *penultima* ſit *longa*, in *brevem* mutabitur ante ῀. Sic σπείρω, ſero, fit σπερῶ. &c.

20.

Rurſus, ubi verbum duas habet *conſonas* ante *terminationem*, prior ſola habetur pro *figurativâ*. Ideo τέμνω, ſeco, habet in *futuro* τεμῶ, non τεμνῶ.

21.

Scribat Puer totis litteris *præſens* & *futurum* multorum ſubinde verborum uniuſcujuſque ſpeciei; & methodo priùs indicatâ vertat & diſcat haſce phraſes. Αἶθρον οἱ ἄστερες μηνύουσι· ψεύδει πολλάκις Ὠρίων τοὺς Ναύτας.

Ἀγροὺς καὶ πόλεας σοφίη καὶ νῆα κυβερνᾷ.

Pro σοφία κυβερνάει. Ἀῆδος πολλάκις σο-

φίαν στέγει. πρεσβὺς λεύσσει τὰ πρόσω, καὶ τὰ ὀπίσω. Γυναῖκα αἰδὼς, οὐ κόσμος κάζει. ὥσπερ τὴν κόνιν νόθος, οὕτω καὶ Φαύλους τρυφὴ κυκλέει. Ἀλλὰ γαστὴρ οὐκ ἀλέγει ῥήματα· ψωμοῦ ἄρτων παράσιτος ἐλευθερίαν πωλέει. Οἵας ὁ ποιμὴν ἐσθλὸς ἀγείρει, σκορπίζει δὲ ὁ λύκος. Ὅτε ὁ μὲν Ὅμηρος τοὺς βασιλέας ὀνομάζει λαῶν ποιμένας, αὐτοὺς πρὸς τὴν εὔνοιαν, καὶ χρηστότητα, καὶ εὐεργεσίαν παρακαλέει. Αὐτοῖς τὴν ὑπερηφανίαν, καταφρόνησιν, ἀφροντιστίαν, σκληρότητα, δεσποτείαν, καὶ πᾶσαν κυριότητα ἀπαγορεύει· οὐ γὰρ τῶν προβάτων κυριεύουσι ποιμένες. Ὅπου πᾶς ὁ λαὸς πάντων κρατέει, τοῦτο οὐκ ὀνομάζω δημοκρατείαν, ἀλλὰ λαοκρατείαν. πλατὺς ὁ κόσμος θεὸν οὐ καταλαμβάνει· παῦροι καὶ παυρότατοι βασιλέες καὶ ἄρχοντες εἰς τὴν τῶν λαῶν εὐδαιμονίαν σπουδάζουσι. θεοῦ ὀργὴν οὐ σημαίνει ἡ Ἶρις.

CAPUT V.

De Præterito, augmento, &c.

I.

Si verba in λω, μω, νω, ρω excipias, omnia vidiſti *futura* in σω, vel ξω, vel ψω

terminata; Hinc *præterita* in κα, vel χα; vel φα, omnia etiam deſinunt, ne exceptis quidem verbis in λω, μω, νω, ρω.

2.

Augmentum eſt *vocalis* ε; quæ verbo præfigitur in *imperfecto*, *aoriſtis* & *pluſquàm perfecto*: ſic τίω fit ἔτιον, honorabam.

3.

Præter illud ε, *præteritum* initialem inſuper præfigit verbi *conſonam*. Igitur τίω hîc fiet τέτικα, honoravi.

4.

Liceat illud præteriti *augmentum* adpellare *reduplicationem*: ſimilem reperies aliquando latinè; *mordeo* habet *momordi*: *tango*, *tetigi*: *pungo*, *pupugi*.

5.

Si *initialis* verbi *conſona* ſit una e tribus *aſpiratis* Φ, χ, ϑ, in *reduplicatione* ſumetur *tenuis* correſpondens, π, κ, τ. Φιλέω, amo, habet πεΦίληκα. θύω, ſacrifico, τέθυκα· χρίω, ungo, κέχρικα.

6.

Si hæc *initialis* ſit una e tribus *duplicibus* ζ, ξ, ψ, *augmento* ſufficiet ε. ζη-

ζητέω, quæro, habet ἐζήτηκα· ξέω, acuo; ἔξεκα. ψάλλω, cano, ἔψαλκα.

7.

Si verbum a fronte gerat 2. conſonas, ut γράφω, φλέγω, uro; prior ſola reduplicabitur. γέγραφα, πέφλεχα.

8.

Si prior e duabus ſit σ, augmento ſufficiet ε. ſic σβέω, extinguo, habet ἔσβεκα.

9.

Si aliqua verbum præcedat præpoſitio; ut in ἐπιγράφω, inſcribo, in eam non cadet augmentum. Dices ἐπιγέγραφα. Contrà λιθοβολέω, lapido, habebit ἐλιθοβόλεον, λελιθοβόληκα, quia præcedit, non præpoſitio, ſed ſubſtantivum λίθος, lapis.

10.

Nulla eſt reduplicatio ubi verbum incipit per vocalem; ſed α & ε mutantur in η· ο in ω· οι in ῳ· αι in ῃ· Ἄρχω, impero, habet ἦρχα· ἐγγίζω, accedo, ἤγγικα· ὁράω, video, ὤρακα· αἰτέω, peto, ᾔτηκα· οἰκέω, habito, ᾤκηκα. In aliis temporibus idem erit augmentum.

11.

Si *initialis* ſit η, vel ι, vel υ, nulla erit *reduplicatio*, nullum ullibi *augmentum*. Ἥκω habebit ἧκον, ἧκα· ἱδρόω, ſudo, ἵδροον, ἵδρωκα· ὑβρίζω, contumeliâ affi. cio; ὕβριζον, ὕβρικα.

12.

Aoriſtus 1$^{us.}$, ſolo σ contentus, *figurativam* ſumit *futuri* 1^{i}. Τίω habet ἔτισα· λέγω, ἔλεξα· τύπτω, ἔτυψα.

13.

Idem fit in verbis in λω, μω, νω, ρω. ſed pro *brevi* in *penultimâ* petit *longam* ille *aoriſtus* 1$^{us.}$ ſic ex νεμῶ fit ἔνειμα· Ex ψαλῶ, ἔψηλα.

14.

Aoriſtus 2$^{us.}$ tunc tantùm ab *imperfecto* differt, cùm ex *penultimâ* tolli poteſt una vel *vocalis* vel *conſona*. Sic ex λείβω fit ἔλιβον· Ex τύπτω, ἔτυπον.

15.

Si verbum *diſſyllabum* habet ε vel η in *penultimâ*, *aoriſtus* 2$^{us.}$ illud in α mutabit. Ex σπείρω fit ἔσπαρον. Ex τέμνω, ἔταμον· Ex λήβω, accipio, ἔλαβον.

16.

Excipe tamen hæc tria λέγω, φλέγω,

& βλέπω video, in quibus remanet ε, ſicque *aoriſtus* 2us. ab *imperfecto* non differt.

17.

Quare λείβω in *aoriſto* 2°. habet ἔλιβον, dum σπείρω habet ἔσπαρον? R. Quia λήβω jam habet ἔλαβον.

18.

In *pluſquàm perfecto* ſervatur & *reduplicatio* & *figurativa* præteriti; ſed novum a fronte ſuperadditur ε. Ex τέτικα fit ἐτετίκειν, honoraveram.

19.

Denique ſi ρ ſit *initiale*, illud poſt *augmentum* ε geminatur; ſicque in *præterito* vicem geret *reduplicationis*: ῥώω, roboro, habet ἔῤῥωον, & ἔῤῥωκα.

20.

Quatuor ſunt verba quæ in *aoriſto* 1°. ſumunt *figurativam*, non ſui *futuri*, ſed ſui *præteriti*; ἔστηκα, ſteti; ἔθηκα, poſui; ἔδωκα, dedi; συνῆκα, intellexi.

21.

Hæc viginti obſervata difficillimè inculcarentur, ſi Puer hæc omnia ſimul ediſceret; ſingula ſeorſim trade, retine-

bit. Cùm ea ad unguem tenebit, hæc vertet. Ἔλεγε μὲν ὁ Σεβαςὸς τὴν προδοσίαν μὲν Φιλέω, ἀλλὰ τὲς προδότας προσοχθίζω· τὸ αὐτὸ ὁ Λεδοϊκος ὁ μέγας ἐνόμιζε. Μετὰ γὰρ τὴν προδοσίαν τῶν ἀρχόντων τινὸς πόλεος ἔλεξε περὶ αὐτῶν, τίνες ἔτοι; ἐχὶ τὸν μισθὸν ἐκόμισαν; Ὁ μὲν Τέλλιος ἐν τῷ αὐτῦ περὶ τῶν καθηκόντων βίβλῳ λέγει, οἱ πρόγονοι μηδένα ἐπινενοήκασι δεσμὸν τῦ ὅρκε ἰσχυρότερον. Νῦν δὲ λέγω τί μὲν ὅρκος παρὰ πολλοῖς; παυρότατοι τοῖς εἰρημένοις ἐμμένεσι. Ξίφος μὲν τὸ σῶμα τιτρώσκει, νοόν δὲ ὁ λόγος ἀεὶ τρώσει. Ἐλάχιςον ζῶον ψύλλος ἅλματι μέγιςον ἐλέφαντα νικήσει· Ὥσπερ χρυσὸν τὸ πῦρ, ἕτω καὶ φίλες ὁ καιρὸς κρινεῖ. Εὖ τὸ μέλλον ἕξει εἴ τις τὸ παρὸν εὖ διοικήσει. Λιμὸς, λοιμὸς, τυραννὶς καὶ πόλεμος τὲς λαὲς ἀεὶ πέρσεσι. Μηδεμία δύη ἥκει μόνη.

πλῦτος Ἀριςείδη δάμαλις μία, καὶ τριχομαλλος

ὄϊς μία, ἐκ τέτων λιμὸν ἔλαυνε θύρας.

CAPUT VI.

De verbis extra *Indicativum.*

1.

Omnia quæ vidimus tempora novam ſumunt *terminationem* in *imperativo*, *optativo*, *conjunctivo*, & *infinitivo*: Eadem unicuique remanet *figurativa*, perit *augmentum*, *præterito* ſuam ſervante *reduplicationem.*

2.

Imperativi terminatio ubique foret ε, έτω· ετε, έτωσαν; niſi quòd in *aor.* 1°. ſit ον, άτω· ατε, άτωσαν, & *futuro* nullus eſt *imperativus.*

3.

Optativus ubique habet οιμι, οις, οι· οιμεν, οιτε, οιεν, præter eundem *aor.* ubi α ſubſtituitur τῷ ο.

4.

Sic enuntiant vota, & duo *conditionalia.* θέλοι θεὸς, velit Deus; τίοιμι, honorarem; τετίκοιμι honoraviſſem.

5.

His *optativis* frequenter adjuncta repe-

ritur particula ἂν· Αὐτὸν ἔχων τίσαιμι ἂν, εἰ καλῶς ἐπεποίηκει.

6.

Conjunctivus ſine exceptione ubique deſinit in ω, ῃς, ῃ· ωμεν, ητε, ωσι. Nec alibi adhibetur quàm poſt *conjunctionem* illum affectantem. ἵνα πάντες τίωσι τὸν υἱὸν ὥσπερ τὸν Πατέρα τίουσι.

7.

Tempora in ω & ου deſinentia *infinitivum* habent in ειν. *Præteritum* ſuum habet in έναι. *Aoriſtus* 1us. in αι.

8.

Ut totidem *ſubſtantiva* declinari poſſunt *infinitivi*, ipſis *neutrum* præfigendo *articulum*. Ἀρκέει τὸ θέλειν· Ἕνεκα τοῦ αὐτὸν θάπτειν. Ἐν τῷ τυραννεύειν. Μετὰ τὸ αὐτὸν τεθνηκέναι. πρὸς τὸ νικῆσαι.

9.

Denique unicuique tempori ſuum adeſt *participium*. In *præt.*° deſinit in ὼς, υῖα, ὸς· *gen.* ότος & υίας· In *aor.* 1°. ας, ασα, αν· *gen.* αντος & άσης· In ceteris ων, ουσα, ον· *gen.* οντος & ούσης.

10.

Ea ſic intellige *participia*; τίων hono-

rans. *τίσων* honoraturus. *τετικὼς* & *τίσας* gallicè *aïant honoré.* Pariter *τυπὼν*, *aïant frapé.*

II.

Si his participiis præfigatur *articulus*, *ſubſtantivè* intelligentur. *ὁ τίων*, ille qui honorat. *ὁ δώσων*, ille qui dabit. Unde dictus Rex Macedoniæ Antigonus *ὁ δώσων.* *ὁ τίσας*, ille qui honoravit. &c.

12.

Vide Caput III. 8. Ea *participia* vera ſunt *adjectiva*, ſed quæ verbi ſui regimen *participant.* *ὁ ζητέων τὴν σοφίαν αὐτὴν ἀσφαλῶς εὑρήσει.*

13.

Imperfecto & *præſenti* idem eſt *optativus*, *imperativus*, *conjunctivus*, *infinitivus* & *participium*; ut & *præterito* idem eſt ac *pluſquàm perfecto.*

14.

Sic itaque *ὁ τετικὼς* ſignificabit *ille qui honoravit* vel *honoraverat*: *ὁ τίων* ille qui *honorat* vel *honorabat.* *ἵνα τίωσι* ut honorent, vel honorarent.

15.

Participia in *ων*, *οντες*, *dativum* plu-

ralem habent in ϰσι, non in σσι· τοῖς τίϰσι τὸν Θεὸν, illis qui honorant Deum.

16.

Pro *abſoluto* Latinorum *ablativo* Græci *genitivum* adhibebant. Ηγεμονεύοντος τȣ̃ Κυρηνίȣ. τελευτήσαντος τȣ̃ Καίσαρος.

17.

His junge omnem circum*flexam* terminationem in duas reſolvi poſſe : ῶ eſt pro άω, vel έω, vel όω. ἐῖν pro έειν. ῶν pro άων, vel έων, vel όων, ȣ pro εο.

18.

Sic ergo conjugabitur *fut.* 2um. τυπῶ, vel τυπέω· τυπεῖς, vel τυπέεις· τυπεῖ vel τυπέει· τυπȣ̃μεν vel τυπέομεν. τυπεῖτε vel τυπέετε, τυπȣ̃σι vel τυπέȣσι.

19.

Formatur illud *fut.* 2um. ex *aor:* 2°. ſublato *augmento*, & mutato ον in ῶ. ſic ex ἔτυπον fit τυπῶ vel τυπέω.

20.

Hujus *fut.* 2i. ſenſus eſt quòd non ita citò fiet res. τύψω τὸν ἔχθρον, inimicum verberabo, purè ac ſimpliciter : τυπῶ τὸν ἔχθρον, inimicum verberabo poſt certum tempus, nec ita citò.

21.

Sume rurſus neceſſarium tempus ut hæc ſingulatim plenè calleas, & nullo tunc negotio vertes. Τότε ὁ χριςὸς εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀνεχώρησε, καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ ἐν τῇ πόλει Καπερνάουμ κατῴκησε. Καὶ οὕτως ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει ἔβλεψε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν τῇ σκίᾳ τοῦ θανάτου φῶς λαμπρὸν ἀνέτειλε. Καὶ αὐτοῖς ἔλεγε, μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀρύει ὕδωρ κοσκίνῳ, ὁ ἄνευ βίβλου μανθάνων. Κάρφος ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ βλέπομεν, ἐν δ' ἰδίῳ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοέομεν. Ψέγειν ἅπαντες εἴδουσι, τὰ ἴδια μελέδαινε· Τυφλὸς τυφλὸν ἄγων εἰς βόθρον μετ' αὐτοῦ ἑαυτὸν ῥίψει. τὸ παρὸν ὕδωρ μὴ χέε, πρὶν ἄλλο ἔχῃς·

πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἄνδρας·

Ῥᾴδιον μὲν καὶ φαυλοτέροις ἄστυ σεῖσαι, ἀλλ' ἐπὶ χώρας αὖθις εἶσαι δυσπαλές. τόπον ἥσσων μείζονι εἰκέτω. Σκάζοντι ὁμιλῶν καὶ αὐτὸς σκάζειν μαθήσεις. Ξένους πένητας μὴ παρατρέχῃς ἰδών. Μηδένα φίλον ποίει πρὶν ἂν ἐξετάσῃς.

CAPUT VII.

De Specialibus quibuſdam.

1.

Sic declinatur pronomen Ἐγὼ, ego; ἐμοῦ vel μοῦ, ἐμοὶ vel μοὶ, ἐμὲ vel μὲ. Plur. ἡμεῖς, nos, ἡμῶν, ἡμῖν, ἡμᾶς.

2.

Pronomen σὺ, tu, habet σοῦ, σοὶ, σὲ Plur. Ὑμεῖς, vos, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς. Rarum eſt pronomen οὗ, οἷ, ἓ, ſui, plur. σφὲ, σφὶν, σφίσι, σφὰς.

3.

Relativum ὃς, ἣ, ὃ qui, quæ, quod, propemodum regulare eſt: ſed dicere amabant περὶ τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἔλαβον παρά σου potiùs quàm ἣν ἔλαβον.

4.

Noſſe jam oportet quid ſit ν *paragogicum.* Scilicet *hiatûs* vitandi causâ pro εἶπε αὐτῷ dicebant εἶπεν. Idem obſervabant in 3ª. plur. deſinente in σι· Φύσει νέειν εἰδοῦσιν οἱ κύνες.

5.

Nec id proprium perſonis in ε & σι deſi-

deſinentibus : *Dativis* ejuſdem terminationis itidem aſſuebatur ; imo & aliis quibuſdam vocibus. πᾶσιν εἶπε· γυναῖξιν ὁμοιος· εἴκοσιν ἄνθρωποι.

6.

Imo metri cauſâ illud etiam ante *conſonas* retinebant Poetæ. Ut μείδησεν δὲ Καλυψώ.

7.

Nota etiam quòd τρέφω, nutrio, & τρέχω, curro, naturâ ſcriberentur per θ, ni obſtarent *aſpiratæ* φ & χ. Ideo illud recuperant in θρέψω & θρέξω, &c.

8.

Contrà θάπτω, ſepelio, ſimili ratione ſuum θ abjicit in τέταφα & ἔταφον. Ut ἔχω, quoties licet, ſuum recuperat *aſperum* ſpiritum, ἕξω, habebo.

9.

Euphoniæ gratiâ πέρθω habet ἔπραθον pro ἔπαρθον in *aor.* 2°. ῥέζω, facio, ἕρξω pro ῥέξω in ſut. 1°.

10.

Aor. 2°. præteriti *reduplicationem* interdum aſſignabant : πέφυγον pro ἔφυγον a φεύγω, fugio. πέπιθον pro ἔπιθον a πείθω, perſuadeo. πέπαλον pro ἔπαλον a πάλλω,

C

vibro. κέκαμον pro ἔκαμον a κάμνω, ægroto.

11.

Attici pro ἦγον ab ἄγω, duco, dicebant ἤγαγον. Et pro ἦρον ab ἄρω, apto, ἤραρον· ſed per tales licentias non rejiciebantur regularia ἔφυγον, ἔπιθον &c.

12.

In verbis οἴγω, aperio, & ὁράω, video; non modò dicebant ᾦχα in *præt°.* & ὤρακα, ſed etiam ἔῳχα & ἑώρακα· Καταλείπω, relinquo, habet κάτέλιπον & κάλλιπον.

13.

Elegantiæ cauſâ dicebant omnes Græci τὰ ζῶα τρέχει, pro τρέχουσι. Et ſic de omni *neutro* plur. Simile quid habent Galli dum dicunt, *il eſt arrivé des ſoldats, des vaiſſeaux,* &c.

14.

Nec omittendum *α privativum,* quod vocibus præfigebant ut contraria fieret earum ſignificatio. a σθένος, robur, ἀσθενὴς, infirmus. A νόμος, lex, ἀνομία, legis transgreſſio. Ut Latinis ex *amicus inimicus*, &c.

15.

Præpoſitio σὺν, cum, ante λ fit συλ· συλλέγω, colligo. ſed redit ante *augm.* ε; συνέλεγον, συνέλεξα &c.

16.

Pari lege ἐν fit ἐμ ante β. π. μ. & φ. Ἐμβαίνω, ingredior. ἐμμένω, perſevero. ἐμπίπ]ω, incido. ἐμφοράω, inſpicio.

17.

Præpoſitio ἐκ fiet ἐξ ante omnem vocalem; ἐκλέγω, eligo, ἐξέλεξα· Ἐξ αἰῶνος εἰς αἰῶνας.

18.

Duplex *negatio* græcè non tollit, ut latinè, ſed intendit *negationem*. ὀ μὴ κλέψεις. ὀ μὴ πορνεύσεις.

19.

Quod Latini dicunt *os humeróſque Deo ſimilis*, phraſis eſt græca, εἶδός τε φυήν τε θεῷ ἴκελος. Nempe ſubaudiebatur præp. κα]ὰ.

20.

Verba *audio*, *tango*, *ſentio*, græcè *genitivum* adfectant. ἤκουον αὐ]ȣ· ἥψε τῆς χειρὸς αὐ]ῆς· ᾔσθανε δυνάμεως ἐξ αὐ]ȣ ἐκπορευομένης.

21.

Sume tantùm *temporis* quanto opus erit ut hæc omnia ritè & plenè ediſcantur. Dein ſequentia proponantur vertenda, & exponenda. ὁ μὲν Λυσανδρος τὸ ἄςυ πολιόρ-

ξήσας τὴν κυβέρνησιν παντελῶς μετήλλαξε· πᾶσαν ἔδωκεν ἐξεσίαν τριάκοντα Ἄρχεσιν ὓς τριάκοντα Τυράννους ὠνόμασαν διὰ τὴν αὐτῶν ἀδικίαν καὶ σκληρότητα. Ἀλλ' ὁ μὲν Θρασύβελος μετ' ἔτεα τέσσαρα πάντας αὐτὲς ἢ ἔκτανεν, ἢ ἔξω τῆς πόλεος ὤθησε. Λέγεσιν ἔτι τὸν μὲν Ἱππίαν τὸν τῦ Πεισιςράτε ἐκ τῆς Ἀθηνῆς Φυγόντα διὰ τὴν τῶν πολίτων ὀργην, ἑαυτὸν τῷ Δαρείῳ παρεςηκέναι ὡς αὐτε ἡγέμονα ἀντὶ τῆς αὐτῦ πατρίδος. Ἀλλ' ἐν πρώτοις ἔπεσεν, ὅτι οἱ μὲν θεοὶ ἔχεσιν ἔκδικον ὄμμα. Ὁ δ' Ἀριςείδης εἰς Φυγαδείαν ἀποβαίνων τὲς θεὲς ἤτησεν ὡς τὰ τῆς αὐτῦ πατρίδος ὕτως ἀεὶ ἔχοιεν, ὥςε αὐτὲς μηδαμῶς καὶ μηδέποτε ταύτης τῆς ἀδικίας μετανοήσειν. Ἐκ τύτε τῦ τεκμηρίε τὲς ἀγαθὲς καὶ τὲς κακὲς γνώσεις πολίτας. Ὁ μὲν τρίτος τῆς Ῥωμῆς Ὕπατος τὰς ῥάβδες ἐνώπιον τῦ Δήμε ὑπέβαλεν, ὁμολογέων ὅτι πᾶσα ἐξεσία ἐξ αὐτῦ ἀνατέλλει· Διὸ καὶ αὐτὸν ἐφίλησαν πάντες οἱ πολῖται.

CAPUT VIII.

De Paſſivis.

1.

In *paſſivo* verbum eadem habet *tempora:* Eaſdem *augmentum* ſequitur leges: *ſola* differt *terminatio*, & in quibuſdam *figurativa.*

2.

In *præſenti* ω activi mutatur in ομαι· τίω fit τίομαι, τίῃ, τίεται· τιόμεθα, τίεσθε, τίονται. In *imperfecto* ἔτιον fit ἐτιόμην, ἐτίου, ἐτίετο· ἐτιόμεθα, ἐτίεσθε, ἐτίοντο.

3.

In *præterito* τέτικα dat τέτιμαι, τέτισαι, τέτιται· τετίμεθα, τέτισθε, τέτινται. In *pluſquàm perfecto* ex τέτιμαι fit ἐτετίμην, τισο, τιτο· ἐτετίμεθα, τισθε, τιντο.

4.

In *aoriſto* 1°. aliud ſumamus verbum; βαρέω, gravo, habet in *præt. paſſivo* βεβάρημαι, σαι, ται. Illud ται mutatur in θην. ἐβαρήθην, θης, θη· ἐβαρήθημεν, θητε, θησαν.

5.

Illud θην aor. 1[i]. muta in θήσομαι, rejec-

to *augmento*, habebis fut. 1um. *βαρηθήσομαι*; quod ut *præſens* in *ομαι* conjugabitur.

6.

Aoriſtus 2us. ἔτυπον fiet in *paſſivo* ἐτύπην ; quæ *terminatio* eadem eſt ac *aor.* 1^i., & *perinde* mutatur.

7.

Illud ἐτύπην dabit *fut.* 2um. τυπήσομαι eâdem mutatione quæ ex *aor.* 1°. dedit fut. 1um; & illud τυπήσομαι rurſus ut *τίομαι* conjugabitur ob eandem *terminationem.*

8.

Dicta conveniunt omni verbo quod *præteritum act.* habet in *κα*. Si autem ſit in *χα* , in *paſſivo* fiet *γμαι*. λέλεχα dat λέλεγμαι , ξαι , κται· λελέγμεθα , εχθε , ſed deeſt 3^a. plur.

9.

Illud λέλεγμαι fiet in *pluſquàm perf.* ἐλελέγμην , ξο , κτο· ἐλελέγμεθα , χθε , deficiente etiam 3^a. plur.

10.

Ubi *præt. activum* eſt in *φα* , in *paſſivo* fit *μμαι*. τέτυφα fit τέτυμμαι , ψαι , πται· τετύμμεθα , φθε , ſine 3^a. plur.

11.

Tunc *pl. q. perf.* eſt ἐτετύμμην, ψο, πτο· ἐτετύμμεθα, φθε, nulla item eſt 3ª. *plur.*

12.

Ex hac autem *præteritorum* diverſitate nulla naſcitur differentia in *aor.* 1°. nulla in *fut.* 1°. κται dabit χθην & χθήσομαι· πται verò φθην & φθήσομαι. ſemper enim in *aſpiratas* mutantur *tenues.*

13.

Hic repetendum quod alibi dixi 1°. Extra *indicativum* evaneſcit *augmentum,* non *reduplicatio*: 2°. *Futuris* nullus eſt *imperativus*: 3°. *imperfectum* a *præſenti*, *pl. q. perf.* a *præterito* non differt extra *indicativum.*

14.

In *imperativo præſ.* ομαι dat. ου, έσθω· εσθε, έσθωσαν. In utroque *aoriſto imperativus* eſt in ηθι, ήτω. ητε, ήτωσαν. ſed in *aor.* 1°. θ ſemper præit *terminationem.*

15.

In *præterito* μαι dat σο, σθω· σθε, σθωσαν.
γμαι dat ξο, χθω· χθε, χθωσαν.
& μμαι ψο, φθω· φθε, φθωσαν.

16.

Optativus eſt οίμην, οιο, οιτο· οίμεθα,

Digitized by Google

οισθε, οιντο, in temporibus in ομαι deſinentibus; & εἴην, εἴης, εἴη· εἴημεν, εἴητε, εἴησαν in utroque *aor°*.

17.

In *præterito* nullus eſt *optativus*; nullus item *conjunctivus*, qui mutat ομαι in ωμαι, η, ηται· ώμεθα, ησθε, ωνται· In *aor*ⁱˢ. habet ῶ, ῇς, ῇ· ῶμεν, ῆτε, ῶσι·

18.

Dicunt nullum eſſe *futuro conjunctivum*. Errant; conjugatur ut tempora in ομαι. Vide 1. Cor. XIII. 3. καυθήσωμαι.

19.

In *infinitivo* ομαι fit εσθαι· *Aoriſti* habent ῆναι. In *præterito* eſt σθαι, vel χθαι, vel φθαι. *Participia* deſinunt in όμενος, η, ον· vel in εὶς έντος· εῖσα, ης· ὲν, έντος· vel in μένος, γμένος, & μμένος.

20.

Denique in *paſſivo* ſuperadditur certum quodam *paulò pòſt futurum*. Nempe fut. 1. *activum* τίσω conjugatur in ομαι, additâ *reduplicatione*, τετίσομαι, brevi honorabor.

21.

Hæc in totâ hebdomade non nimium erit ediſcere: ſicque tamen trimeſtre

duntaxat erit ſtudium. Interea verte & expone. Ὁ μὲν Ῥόβοαμ θέσμιος ἐγίνετο τῶν Ἑβραίων βασιλεὺς, ἀλλ' ὁμῶς ὁ θεὸς μηδαμῶς τὴν τῶν δέκα φυλῶν ἀποστασίαν κατεδίκησεν, ὅτι κατὰ τὴν τῶν Νεωτέρων βουλὴν τὰς τοῦ Δήμου δικαίας δεήσεας ἀπενένευκει· πόσῳ μακαριώτερος γενηθείη ἂν, εἰ τὸν λαὸν δικαίως καὶ μετὰ πραότητος ἐκυβέρνησεν; οὐχὶ ἄμεινον καὶ γλυκύτερον φιλέεσθαι ἢ φοβέεσθαι ὑπὸ τῶν ξυμπολίτων; ὁ μὲν κλυτὸς Καλουῖνος ἐκ τῆς Γεβέννης ὑπὸ τῶν κακιστῶν πολίτων ἐξεβέβλητο διὰ τὴν αὐτοῦ σεμνότητα ἣν οὐκ ἔθελον τλάειν. Ἀλλὰ μετ' ὀλιγὸν ἐνδόξως ἀνεκλήθη, ὅτι ἑωράκασι πάντες τοίου ἀνδρὸς χρείαν ἔχοντες· οὐ μόνον τὴν ἀληθινὴν ἐδίδασκε διδαχὴν, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς τῆς πολιτείας νόμους ἔγραψε. Καὶ αὕτη ἡ κυβέρνησις τούς τε ἄρχοντας, τούς τε πολίτας διὰ πολλῶν ἐτέων ἐποίησεν εὐδαιμονεστάτους καὶ μάλιστα περικλυτούς. Εἴθε τοῖος ἀνὴρ νῦν ἀνατέλλοι, ὅς τὴν κακίαν καταπολέμησοι, καὶ τὴν εὐήθειαν ἀνασκεύασοι.

CAPUT IX.

De Medio, &c.

I.

Tertiam Græci habebant idem verbum conjugandi rationem, quam vocant *Me-*

diam, quia, ut ut *paſſiva* ſit forma, *activa* eſt ſignificatio.

2.

Hic *præſens* & *imperfectum* eadem ſunt ac in *paſſivo*; nullum eſt *fut.* 2um. nullum *paulò pòſt futurum*. Cetera ſic conjugantur.

3.

Futurum in *medio* eſt ipſum *fut.* 1um. *activum*, *paſſivè* conjugatum in ομαι· τίσω igitur dicitur etiam τίσομαι· ſicque τισοίμην, τίσεσθαι & τισόμενος.

4.

Aoriſtus 2us. ibidem eſt etiam *aor.* 2us. *act.* cum *paſſivâ* terminatione in όμην. Sic ἔτυπον dat ἐτυπόμην, τύπȣ, ἐσθω, &c. τυποίμην, τύπεσθαι & τυπόμενος.

5.

Aor. 1us. fit etiam ex *aor.* 1°. *act.* paſſivè conjugato in άμην. Ἔτισα fit ἐτισάμην, ω, αἶο· ἐτισάμεθα, ασθε, αντο.

6.

In *imperativo* dices τίσαι, άσθω· τίσασθε, άσθωσαν. In *optativo* τισαίμην, αιο, αἶο· τισαίμεθα, αισθε, αιντο.

7.

In *conjunctivo* τίσωμαι, ῃ, ῆται· τισώμεθα, ησθε, ωνται. In *infinitivo* τίσασθαι. In *participio* τισάμενος, η, ον. Caracteriſtica eſt vocalis α.

8.

In *præterito* & *pluſquàm perf.* eadem eſt ac in *activo* & *terminatio* & *reduplicatio.* Sola differt *figurativa*, quæ ut plurimum eadem eſt ac *præſentis activi* : τύπτω habet τέτυπα & ἐτετύπειν.

9.

In *diſſyllabis*, α & ε *penultimæ* mutantur in ο· βάλλω, jacio, habet βέβολα· λέγω, λέλογα· σπείρω, ἔσπορα· τέμνω, ſeco, τέτομα &c.

10.

Nullum eſt *præteritum medium* in verbis quæ deſinunt in ω purum· τίω non habet τέτια. Ceteræ *anomaliæ* uſu diſcentur. Sic δείδω, timeo, habet δέδια &c.

11.

His notatis jam locus eſt obſervandi quod pro τίσαιμι, αις, αι, &c. ſæpe reperitur τίσεια, ας, ε· τισείαμεν, ατε, αν. Et ſic de omnibus. Hic eſt qui dicitur optativus *Æolicus.*

Digitized by Google

12.

Nec ulteriùs monere differendum eſt in *paſſivo* notari *a quo aliquid fiat* per ὑπὸ τινὸς· τιέσθω ὁ θεὸς ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων.

13.

Contrà, ut indicetur *a quo* aliquid *petatur* & *accipiatur*, dicunt παρὰ τινὸς· παρὰ τοῦ θεοῦ πολλὰ εὐεργετήματα καὶ ἐλπίζομεν καὶ καθ' ἑκάστην δεχόμεθα.

14.

Ut notetur *unde*, perinde adhibent ἐκ & ἀπὸ. Ἐκ γῆς Αἰγύπτου τὸν ἑαυτοῦ λαὸν ὁ θεὸς ἐξήγαγε, δηλαδὴ ἀπ' οἴκου τῆς δουλείας.

15.

Ἐν cum *dativo* notat locum *ubi* : εἰς cum *accuſativo* locum in *quem*. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἔμειναν οἱ ἡμῶν πατέρες, ἄχρις οὗ ὁ Μωσῆς αὐτοὺς ἤγαγεν εἰς τὴν ἔρημον.

16.

Adverbialiter dicebant οἴκοθι pro ἐν οἴκῳ· οἴκονδε & οἴκαδε pro εἰς οἶκον· οἴκοθεν pro ἐξ οἴκου. Imo σέθεν pro σοῦ vel ἐκ σοῦ.

17.

Ex 3ª. *ſing.* præteriti paſſ. τέτυπται, πεφόβηται, &c. componebant adjectiva τυπτέος, φοβητέος, verberandus, timendus, &c.

18.

Ut verbum fieret *frequentativum* pro τύπτω, v. g. dicebant τυπτέσκω & τυπτέσκομαι, frequenter pulſo. Sed tunc peribat *augm.* τύπτεσκον & τυπτεσκόμην.

19.

Augmentum ubicumque volebant omittebant. φύγε pro ἔφυγε· τύψατο pro ἐτύψατο, &c. Geminabant etiam σ in *aor.* 1°. πέλασσε pro ἐπέλασε.

20.

☛ Μὶν & νὶν pro αὐτὸν & αὐτὴν uſurpabant Poëtæ; ut κεινὸς, ὴ, ὸ frequentiſſimè dicebant pro ἐκεινός.

21.

Eâdem ſemper methodo vertatur ſequens argumentum. Ὁ μὴν Σύλλης ἰτυραννεύειν ἐπεχειρήσατο τῆς αὐτῦ πατρίδος, καὶ ὄνομα Δικτάτορος ἥρπασεν. Ἀλλὰ μετὰ βραχὺ ἐνόησε τὸ πάντων μῖσος ὐκ αὐτὸν ἡσυχάζειν ἐάσεσθαι· πᾶσαν ὖν ἐξυσίαν ἀποβέβληκεν, ὡς ἐν εἰρηνῇ βίοσι· ὁ δὲ Καῖσαρ ὐκ αὐτὸν μιμησάμενος ξίφει ἐφονεύθη. Ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι τὺς μὲν Ποινὺς ἀφωπλίσαντο, ἵνα μὴ δύνωνται ἀντιςατέειν, ὗτος ὁ λαὸς ἑαυτῷ ἐκ τῶν τῆς ἀροτρίας σκεύων ὅπλα ἐποιήσατο, καὶ τὺς Ῥωμαίυς ὐχ ἅπαξ κατερρηγνύσατο· πᾶς

λαὸς ἀγανακτέων φοβητέος γίνεται. εἰ ϗ ἀσθενής. Ὅσακις μὲν τὶς Ῥωμαῖος Βȣλευτῆς τῷ Δήμῳ ὑπηρετέειν ἔοικεν, αὐτὸν ἔλεγον οἱ μὲν ἄλλοι τὴν τυραννίδα ζητέειν, ϗ ἀνελεημόνως ἔκτεινον· ȣ̔́τως ἀπώλοντο ὁ μὲν Σπȣ́ριος ὁ Μήλιος, ϗ ὁ ἔγκλυτος ὁ Μάνλιος· ὠμοτάτη ἀεὶ ἡ τυραννὶς ȣ̓δένι φειδομένη ϗ ἐγκλύτῳ πολίτῃ· τοῖοι οἱ τριάκοντα τῆς Ἀθηνῆς ὠνομασμένοι τυραννοί· τοῖοι οἱ ἀμφὼ Διονύσιοι ἐν τῇ Σικελίᾳ. Διατί δὲ ȣ̔̃τοι τοσαύτως φόβον σείειν ζητέȣσιν; Ὅτι ϗ αὐτοὶ πάντα ϗ πάντας φοβέονται, διὰ τὴν αὐτῶν ἀδικίαν ϗ πονηρίαν.

CAPUT X.

De Anomaliis in nominibus.

1.

Non inutile erit quaſdam ab introitu ſcripturæ *abbreviationes* noſcere: ſcribuntur non raro ῳ pro ῷ· τ̀ pro τὸν· τ̀ pro τὴν· τ̃ pro τῆς· τ̃ pro ταῖς· [illegible] pro τῶν.

2.

Sic γ̀ pro γὰρ· [illegible] pro γεν· [illegible] pro δὲ· [illegible] pro ει· ε pro ευ· η pro ην· ἐπ̀ pro ἐπὶ;

περ pro πὲρ· ϗ pro καὶ· ος pro ος· σ pro σσ. σι pro σοι reperies.

3.

δ pariter pro διὰ· κτ pro κατὰ· μθ pro μεθ· μν pro μεν· μῶν pro μῶν· παρ pro παρὰ· ται pro ται· σθαι pro σθαι· εἶ pro εἶναι frequentia ſunt.

4

Hæ ſunt nominum *anomaliæ*. 1°. Poëtæ ſcribebant ῃς pro αῖς, quia in certis locis diphthongus αι non αϊ pronunciabatur, ſed ut η, aut ut gallice in voce *rai-ſon*.

5.

2°. Dativos οις & αις elongabant in οισι & αισι. Idem faciebant in præcedenti exemplo, & indiſcriminatim dicebant πυλαῖς, πυλαῖσι, πυλῇς & πυλῇσι, ut θεοῖς, θεοῖσι, λόγοισι, &c.

6.

3°. Alicubi dicebant ποιητὰ pro ποιητής. Sic νεφεληγερέτα ζεὺς pro νεφεληγερέτης. Ubique verò ου *finale genitivi* mutabatur in οιο· ut ἐπώχετο κῆλα θεοῖο pro θεοῦ.

7.

4°. In eâ 2ª. declinatione Attici tollebant omne υ, ſubſcribebant omne ι, &

omne ο in ω mutabant. Sic dicebant *λέως*, *g.* *λέω*, *ac.* *λέων*· *v.* *λέως*. In *plur.* *λέῳ*, *λέῳς*, *λέως*· *λέῳ*· populus.

8.

5°. Pro *μάκαρσι* *d. plur.* a *μάκαρ* Poëtæ dicebant *μακάρεσσι*, &c. Ibi *χεὶρ*, manus, habet *χερσὶ*· *πατὴρ*, *μήτηρ*, *ἀνὴρ* & *θυγάτηρ* hic habent *πατράσι*, *μήτρασι*, *ἀνδράσι* & *θυγάτρασι*.

9.

6°. *Subſtantiva* in ις, ιος in *vocativo* ſing. finale σ vel ſervant vel amittunt. Dicunt *ὦ πόλις* vel *ὦ πόλι*· *ὦ ὄφις*, vel *ὦ ὄφι*· ſerpens.

10.

7°. *Subſtantiva* in ευς illud σ in *vocativo* ſing. ſemper amittunt; *ὦ βασιλεῦ*. Tum in *dativo plur.* ſuum ſervant υ· *τοῖς βασιλεῦσι*.

11.

8°. *Impariſſyllaba* in ηρ, ης & ων, mutant in illo *vocativo* η in ε, & ω in ο· *ὦ Πάτερ*, *ὦ Δημοσθένες*, *ὦ Ἄπολλον*. Ἰησοῦς, *g.* Ἰησοῦ, *d.* Ἰησοῦ, *ac.* Ἰησοῦν.

12.

9°. Ἀγαθὸς habet in *comp.* *ἀμείνων*, vel

vel, ἀρείων, vel λωΐων. In *ſuperl.* ἄριςος, & λώϊςος.

13.

10°. Ex verbis κρατέω & Φέρω formantur etiam κρατίων & κρείσσων, Φερίων & Φέρτερος, quæ idem valent ac ἀρείων· Tum κράτιςος, κρεῖςος, Φέριςος & Φέρτατος idem valent ac ἄριςος.

14.

11°. Κακὸς præter regulares habet etiam κακίων & κάκιςος. Imo χείρων, χερείων & χείριςος.

15.

12°. Μικρὸς, & μακρὸς regularibus addunt, prius ἐλάσσων & ἥττων· unde ἐλάχιςος & ἥκιςος· alterum μηκίων & μήκιςος.

16.

13°. Μέγας habet μείζων & μέγιςος. Imo μεγαλειότερος. Καλὸς verò καλλίων & κάλλιςος.

17.

14°. Αἰσχρὸς, αἰσχίων & αἴσχιςος· Ἐχθρὸς ἐχθίων & ἔχθιςος· Φίλος, Φίλτερος & Φίλτατος.

18.

15°. Πολὺς, πλείων & πλεῖςος· Λάλος,

λαλίστερος & λαλίσταΐος· ῥάδιος, ῥάων & ῥᾶστος.

19.

16. Οἰκῖρὸς, οἰχθίων & οἴκθιστος· βαθὺς, βάσσων & βάθιστος· ταχὺς, ταχίων, θάσσων & τάχιστος. Ἐγγὺς, ἐγγίων, ἔγγιστος· ſed his tribus ſui ſunt etiam regulares.

20.

17°. Denique a κέρδος, lucrum, fit κερδίων & κέρδιστος· a κῦδος, gloria, κυδίων, κύδιστος· a τομὴ, ſectio, τομώτερος. A πρὸ, ἄνω, κάτω, ἔσω, πόῤῥω, regulares fiunt *comp.* & *ſuperl.*

21.

Ut æqualiter *ediſcenda* dividimus, ſic æqualibus intervallis divide ſtudium. Pòſt verte ſequentes ſententias. Διπλόον ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα· ῥήτωρ πονηρὸς τοὺς νόμους λυμαίνεται. Μέγα μὲν πνέει ὁ μωρὸς, ἰσχὺς δ' αὐτῷ ἡκίστη. πορφύραν ἑσσάμενος ὁ πένης αὐτοῦ ἀμνηστέει. Ἐκ παλαιοῦ ἐγίνοντο ὄργια ἐν ὄρεσι καὶ ἄγκεσι. Σίδηρος καὶ χαλκὸς ταῖς τῶν χειρῶν ἐπαφαῖς ἐκτρίβονται.

Μήτε γραῦν πότε τοῖσι κακὴν δέξαιο μελάθροις. Ὀλοφυρόμενος παρακλήσεως δέεται· πλατὺν κόπτει αἰθέρα ὁ χολῆς πρηθόμενος. Κἂν ἀνώγωσί τινες, οὐκ ὀφείλεις ἀμύνεσθαι ἀπήνεσι· τύραν-

τοι αἴσυλοι ἢ λίλων τῶ σίτε, ἀλλ' αἵματος ἀνθρωπίνε χορτάζονται. Μείων αἰτία, μείων δικη. Ἀκέρδεια θαμινὰ κακηγόρες ἀφικνέονται.

Ἐχθρὸς μὲν μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πυλῆσιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνι φρεσὶν ἄλλο δὲ
βάζει.

Ῥίψας λόγον τὶς ἐκ ἀναιρέεἶαι πάλιν. Θέμις βαμβαίνειν ἕως ὃ λαλέειν δυναίμεθα. Μύθοις ὃ πείθεται ἡ πεῖνα. Ἀκριβὴς λέσχη Κοιρανὶς καὶ ὄχλε ἅπἶεται νόε.

Πᾶν ῥόδον ἀκμάζει βαιὸν χρόνον, ἂν δὲ παρέλθη,
ζητῶν εὑρήσεις, ἐ ῥόδον, ἀλλὰ βάτον.

Βαΰζοντος ἕνος αὐτίκα βαΰζει καὶ ἕτερος Κύων.

CAPUT XI.

De Anomaliis in conjugatione.

I.

Numerant 17. verba quæ in *augmento* mutant ε *initiale* in ει potiùſquàm in η· ſic ἔχω habet εἶχον· ἐάω, εἴαον. Et alia 15. uſu diſcenda.

2.

Verba ἄω, αἴω, ἀηδίζομαι & ἀηθέσσω

nullum ullibi *augmentum* habent. Verbum ἑορτάζω habet ἑώρταζον & ἑώρτακα &c.

3.

Verba καθεύδω & καθίζω, ut ut præpoſitionem κατὰ præ ſe ferant, *augmentum* habent ante ipſam! ἐκάθευδον & ἐκάθιζον. Κεκάθευκα, & κεκάθικα.

4.

Si videas ἤθελον pro ἔθελον, ratio eſt quòd dicatur ἐθέλω ut θέλω.

5.

Verbum εὑρέω non habet in *præterito* ηὕρηκα, ſed ſimpliciter εὕρηκα, ut clamabat Archimedes.

6.

Si *terminationi* το vel τε occurrat *vocalis*, eliſio erit in τ' ſi ſit *aſpirata* in θ', ſic apud Homerum ὤρνυθ' ἵνα ἀθανατοῖσι φέρῃ pro ὤρνυτο ἵνα.

7.

Eodem modo dicebant τἀμὰ pro τὰ ἐμὰ· τοὔνομα pro τὸ ὄνομα· προὔθετο pro προέθετο· τοὐναντίον pro τὸ ἐναντίον.

8.

Sæpe in 2ª. ſing. *præſ. paſſivi* pro ῃ dicebant εαι· τίομαι, τίεαι, τίεται pro τίομαι, τίῃ, τίεται.

9.

Sæpe ſæpius pro ειν in *infinitivis* dicebant εμεν & ἔμεναι. Pro τύπ]ειν, v. g. τύπ]ιμεν & τυπ]έμεναι.

10.

Pro φέρῃ, τύπ]ῃ &c. 3ª *ſing. Conj.* dicebant φέρησι, τύπ]ησι &c. Ut, ὡς σε φέρησιν ἐπ' ἠεροειδέα πόν]ον. Imo pro ἐτράπησαν, & ἐτύφθησαν &c. Ἔτραπεν & ἐτύφθεν!

11.

Præpoſitiones a ſuo verbo ſæpe ſeparabantur. σοι παρὰ ξείνια θήσω pro σοι παραθήσω. Imo, ante *conſonam* pro παρὰ dicebant παρ' ut ἵνα σοι παρ' ξείνια θείω.

12.

Crederesne? pro τυπ]έτωσαν reperies aliquando τυπ]όντων! Et ſic de omnibus *imperativis* in 3ª. plur.

13.

Paſſivis nonnunquam aſſignabant *activam* ſignificationem. Sic βεβϰλημαι, ἐβϰλήθην pro βεβϰληκα, ἐβϰλησα· δεδύνημαι & ἐδυνήθην pro δεδύνηκα, ἐδύνησα &c. ἐδεήθην pro ἐδεησάμην.

14.

Contrà *activo* quandòque *paſſiva* aderat ſignificatio· ςάω ſignificat *ſtare facio*

Digitized by Google

& *ſto.* καθίζω, colloco, ſedere *facio* & ſedeo.

15.

Pro *participiis* εἰδηκὼς & ἑςηκὼς per *ſyncopen* dicebant εἰδὼς & ἑςὼς· ut ex εἰδήκειν factum videbis ᾔδειν.

16.

Æolicè pro οἶδας dicebant οἶδασθα. Deinde per *ſyncopen* οἶσθα! Quis hariolatus fuiſſet!

17.

Non mirum ergo ſi pro κεκάληκα dicerent κέκληκα· pro βεβάληκα, βέβληκα· pro δεδέμηκα, δέδμηκα &c.

18.

Ab ἐλεύθω *aor.* 2us. eſſet ἤλυθον, ſed ſæpius multò dicebant ἦλθον.

19.

Obſerva phraſim iſtam ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, pro αὐτὸν ἄγειν.

20.

Huic adde hanc e Luciano petitam. Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔλεγε, pro ἔλεγεν αὐτὸν ὀνομάζεσθαι Ὀδυσσέα.

21.

Puer hæc vertens adplicandas habebit regulas ſuas, & aliquantulum requieſcit.

anteqùam novas edifcat. Κονέει μερόπων γένος ὄλλειν ἡ πονηρία· ζῆλος ζῆλον τίκτει· ἰασπίδα καὶ ἄργυρον ἀρετὴ νικάει· μυρία κακὰ κρύπτει μυχός. Νωλεμέως κρίνει συνείδησις κακή· πολλοὶ μὲν τὸ ὀρθὸν γαυσὸν ποιέουσι. Καὶ Φαύλοις καὶ ἀγαθοῖς ἄστυ ἀγυιὰς ἀνοίγει· οἱ πολλοὶ νόμον τὸ ἔθος ποιέουσι. Γοήτας τίουσι τὰ πλεῖστα βροτοί. Ὀλίγα ἅλις τοῖς μετρίοις ἀρκέει. Ἀγάλλει τὸ μὲν δέμας λαῖφος, τὸ δὲ πρόσωπον αἰδώς· ἡ μέριμνα τὴν καρδίαν ἐσθίει, καὶ οὐδὲν ὠφελέει. Μὴ φεῦγε Ἑταῖρον ἐν κακοῖς κείμενον. Μνησάσθω ἑκαστὸς ὅτι ὁ νεύσας ὀφείλει· τυφομένου μελάθρου τοῦ πλήσιον καὶ τὸ σὸν κινδυνεύει. Ὀλόπτειν τὰ πρόβατα μηδέποτε φιλέει σπουδαῖος ποιμήν· Δολιχὰ ἐρέιπει δένδρα ἄελλα ἀήτη· τί ἰσχύει τοξότης ἄτερ Φαρέτρας; Ὀλίγον Ἄρης ὄλβον ὀρέγει, ὄλμους δὲ πλείστους· πῶς οὖν τόσοι καταγραφέντες στρατιῶται; Μὴ κρίνε ὁράων τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον. Μόγον μὲν πᾶσα ἥμερα, ἀλλ᾽ οὐκ ἄγραν ὀρέγει.

CAPUT XII.

De verbis in μι.

1.

Non multa ſunt verba in μι deſinentia, & ab aliis non alibi differunt quàm in *præſ.* in *imperf.* & in *aor.* 2°.

2.

Quadruplicis ſunt generis prout oriuntur a verbis in άω, έω, όω, vel ύω· ſic ἵστημι a στάω· τίθημι a θέω· δίδωμι a δόω· δῦμι a δύω derivantur.

3.

In his certa quædam eſt *reduplicatio*, quâ non gaudent verba in υμι· Nec in ἵστημι reduplicatur σ, ut potè jam littera duplex.

4.

Ea verba vix aliter alia ab aliis differunt quàm *caracteriſticâ* ſuæ originis *vocali.* Tum deeſt *aor.* 2us. in verbis in υμι.

5.

Præſ.

ἵστημι, ης, ησι· ἵσταμεν, ατε, ᾶσι.
τίθημι, ης, ησι· τίθεμεν, ετε, εῖσι.

δίδωμι,	ως,	ωσι·	δίδομεν,	ο̉τε,	οῦσι·
δῦμι,	ῦς,	ῦ·	δῦμεν,	ῦτε,	ῦσι.

6.

Imperf.

ἵστην,	ης,	η·	ἵσταμεν,	ατε,	ασαν.
ἐτίθην,	ης,	η·	ἐτίθεμεν,	ετε,	εσαν.
ἐδίδων,	ως,	ω·	ἐδίδομεν,	οτε,	οσαν.
ἔδυν,	υς,	υ·	ἔδυμεν,	υτε,	υσαν.

7.

Imperat.

ἵσταθι,	άτω·	ἵστατε,	ιστάτωσαν.
τίθετι,	έτω·	τίθετε,	έτωσαν.
δίδοθι,	ότω·	δίδοτε,	ότωσαν.
δῦθι,	ύτω·	δῦτε,	ύτωσαν.

8.

Optativi terminatio eſt in αίην, είην, & οίην· ἱσταίην, τιθείην, διδοίην· quæ conjugatur ut alibi parem vidimus. Sed eo carent verba in υμι.

9.

Conjunct.

ἱστῶ,	ἱστᾷς,	ἱστᾷ·	ἱστῶμεν,	ᾶτε,	ῶσι.
τιθῶ,	ῇς,	ῇ·	τιθῶμεν,	ῆτε,	ῶσι.
διδῶ,	ῷς,	ῷ.	διδῶμεν,	ῶτε,	ῶσι.

10.

Verba in υμι *optativo* & *conjunctivo*

Digitized by Google

carent; & 4. *infinitivi* deſinunt in ἀναι, έναι, όναι & ῦναι.

11.

Participia.

Deſinunt in ὰς, άντος· ᾶσα, ης· ὰν, άντος.
ὲις, έντος· εῖσα, είσης· ὲν, έντος.
οὺς, όντος· οῦσα, ούσης· οὺν, όντος.
ὺς, ύντος· ῦσα, ύσης· ὺν, ύντος.

12.

Ut nullus eſt *aor.* 2[us]. verbis in υμι, quia in his nulla eſt *reduplicatio*, ſic nullum habebunt verba βῆμι & φημὶ eâdem ratione.

13.

In aliis tolle iſtam reduplicationem, & ſolitum præfige *augm.* ε. Habebis ἔστην, ἔθην, ἔδων, quæ conjugabuntur ut in *imperf.*

14.

Imperat.

στῆθι,	στήτω·	στῆτε,	στήτωσαν.
θὲς,	θέτω·	θέτε,	θέτωσαν.
δὸς,	δότω·	δότε,	δότωσαν.

15.

Optat.

σταίην, ης, η· σταίημεν, ητε, ησαν.

θείην, ης, η· θείημεν, ητε, ησαν.
δοίην, ης, η· δοίημεν, ητε, ησαν.

16.

In *conjunct.* *aor.* 2i. ςῶ, θῶ, δῶ, conjugabuntur ut in *præſ.* Ejuſdem *infinitivus* erit ςῆναι, θεῖναι, δῦναι. Participium ςὰς, ἀντος· θεὶς, έντος· δὺς, όντος. &c.

17.

Præſens paſſivum ἵςαμαι, τίθεμαι, δίδομαι & δῦμαι conjugatur ad modum *præt. paſſivi* aliorum verborum, ſingulis retinendo vocalem *caracteriſticam.*

18.

Imperfectum & *aor.* 2[us]. deſinunt in μην, ut ἱςάμην, & ἐςάμην, & conjugantur ad modum *pl.quàm perfect.* paſſivi, ſervatâ in unoquoque *caracteriſticâ*· ἐτιθέμην & ἐθέμην· ἐδιδόμην & ἐδόμην· ἐδύμην, ἔδυσο, ἔδυτο, &c.

19.

Imperativus pariter imitatur illud *pl. quàm perf.* ut & *infinitivus* & *participium* tum in *paſſ.* tum in *medio.*

20.

In utroque *optativus* & *conjunctivus* in αίμην, είμην, οίμην conjugabuntur ut τυψαίμην, retentâ *caracteriſticâ.*

21.

Hæc omnia, ut vides, omnino ſunt analoga iis quæ antè vidimus; & facilè vertes. Οὕτως οὖν προέβη ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ προσῆγον αὐτῷ πάντας τοὺς νοσέοντας καὶ ποικίλαις βασάνοις συνεχομένους, καὶ αὐτοὺς πάντας ἐθεράπευε. Μεταξὺ δὲ τῶν αὐτῷ ἀκολουθεόντων ἑωράοντο πολλάκις τινες Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, οἳ αὐτῷ εἵποντο, οὐ πρὸς τὸ ὑπ᾽ αὐτοῦ διδαχθῆναι, ἀλλὰ πρὸς τὸ αὐτὸν σκοπέεσθαι. Ἐμίσεον γὰρ αὐτὸν, καὶ ὄλλυναι ἐζήτεον. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εἰς ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ παρεγένοντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκε λέγων. Μακάριοι τῷ πνεύματι οἱ πτωχοὶ, ὅτι εἰσελεύσονται εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν. Μακάριοι οἱ πενθέοντες, ὅτι παρακληθήσονται. Μακάριοι οἱ πρᾶοι, ὅτι τὴν γῆν κληρονομήσουσι. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες καὶ οἱ ἐν καρδίᾳ καθαροὶ, ὅτι τὸν θεὸν ὄψονται. Μακάριοι οἱ πεινάοντες καὶ διψάοντες δικαιοσύνην, ὅτι χορτασθήσονται.

CAPUT XIII.

De verbo εἰμι, *duali*, & *contractis*.

I.

Sum.	*Eo.*
εἰμι, εἶς, ἐστι·	εἶμι, εἶς, εἶσι·
ἔσμεν, ἔστε, εἰσι.	ἴμεν, ἴτε, ἴασι.
eram & *fui.*	*ibam* & *ivi.*
ἦν, ἦς, ἦ & ἦν·	εἶν, εἶς, εἶ·
ἦμεν, ἦτε, ἦσαν.	ἴμεν, ἴτε, ἴσαν.

2.

eſto.	*ito.*
ἴσθι, ἔστω· ἔστε, ἔστωσαν.	ἴθι, ἴτω· ἴτε, ἴτωσαν.

eſſem.

εἴην, εἴης, εἴη· εἴημεν, εἴητε, εἴησαν.

3.

ſim.	*eam.*
ὦ, ἦς, ἦ·	ἴω, ἴῃς, ἴῃ·
ὦμεν, ἦτε, ὦσι·	ἴωμεν, ἴητε, ἴωσι·
εἶναι, *eſſe.*	ἰέναι, *ire.*
ὤν, οὖσα, ὄν *exiſtens*	ἰών, ἰοῦσα, ἰόν *iens.*

4.

Perſonas & tempora quæ *præt. paſſivo* in multis verbis deſunt ſupplebant ut

Latini per verbum *εἶμι* & participium *præt. paſſ.*

5.

Reperies autem aliquando *πάρα* pro *παρεςι* & *παρεῖσι*. Κάτα pro *κατεςι* & *κατεῖσι*. Et ſic de *ἔνι*, *ἔπι*, *ἄπο*. Ex accentu diſtingues.

6.

Mirum fuerit quòd nullam de *Duali* mentionem injecerimus. Aſt tam rarò ipſum adhibebant, ut in toto N. T. ne ſemel quidem reperiatur!

7.

Plenè tamen illum *dualem* noveris ſi attendas 1°. in *duali* non differre *nominativum* ab *accuſativo*, nec *genitivum* a *dativo*.

8.

2°. In primâ *declinatione* terminatur *dualis* in *α* & *αιν*. In 2ª. in *ω* & *οιν*. In 3ª. in *ε* & *οιν*· τὰ τιμὰ, ταῖν τιμαῖν· τὼ λόγω, τοῖν λόγοιν· τῶ γίγαντε, τοῖν γιγάντοιν.

9.

3°. In *activis* nulla eſt *dualis* prima perſona : 2ª. & 3ª. ſibi ſunt ſimiles, tam

in *actîvo* quàm *paſſivo* & *medio*, ubicunque 3ª. *plur.* deſinit. in σι vel ται.

10.

4º. Ubi. *plur.* 2ª. eſt τε, *dualis* deſinit in τον, vel τον, την· ubi eſt σθε, erit in *duali* σθον, σθον, vel σθον, σθην· τίετον, τίετον· vos duo honoratis; illi duo honorant. ἐτίετον, ἐτιέτην· vos duo honorabatis, illi duo honorabant. τίεσθον, vos duo honoramini, illi duo honorantur. ἐτίεσθον vos duo honorabamini; ἐτιέσθην illi duo honorabantur.

11.

5º. In *paſſivo* prima *dualis* terminatur in θον ubi 1ª. *plur.* eſt in θα· τιόμεθον, nos duo honoramur.

12.

6º. Denique in *imperativo* 3ª. *dualis activa* eſt in των· τιέτων, hi duo honorent. *Paſſiva* in σθων· τιέσθων hi duo honorentur.

13.

De nominibus *contractis*, & verbis *circumflexis* paginas neſcio quot diblaterant. Sunt voces in quibus duæ *ſyllabæ* in unam *contrahuntur*!

14.

Ea *contractio* licita eſt, ſed non neceſſaria. άα, άε, & άη ubique contrahuntur in ᾶ· έα & έη in ῆ· έες & έας in εῖς.

15.

ιο, ιε, & ιι contrahuntur in ι· αο, & εω in ῶ· εο, οο, οα, & οε in ȣ̃· οι in ῳ· υες, & υας in υς.

16.

Εε in *nominibus* contrahitur in η· in *verbis* in ει. Quædam *neutra* pro *genitivo* in ατος habent etiam αος & ως· pro *dativo* in ατι, habent etiam αϊ & ᾳ· pro *plur.* in ατα, habent etiam αα & α. & ſic de aliis.

17.

Quædam in ων. *g.* ωνος amittunt ſuum ν, & ονος fit όος deinde ȣ̃ς. Et ſic in aliis caſibus; ονες fit οες & ȣς· όνων, όων & ῶν· &c.

18.

Verba *contractionem* patientia dicuntur *circumflexa*, quia tunc ˜ compenſat eliſionem. Sed in *præſ.* tantùm & *imperf.* locum habet ea *contractio*.

19.

Omnia *fut.* 2ª. & quæ deſinunt in λῶ,

μῶ,

μῶ, νῶ, ρῶ ſunt *circumflexa*, & duplici modo conjugari poſſunt. νεμῶ vel νεμέω.

20.

Verbum εἰμι, ſum, habet in *fut.* ἔσομαι, ἔσῃ, ἔσεται vel ἔσται· cetera regulare eſt.

21.

Si neceſſarium judices, puero propone plura nomina, plura item verba, ut tibi exhibeat in ſingulis *dualem*, in ſingulis *contractionem.* Tum vertat haſce ſententias. Ἐγγύα, πάρα δ' ἄτη. Διολύγιος Φήμη τὸ μὴ ὂν ποιεῖ εἶναι· τὸν ἱδρύοντα ἵδρυε, καὶ τιμή σοι ἔσται. Ἔπαινει Φίλων μᾶλλον ἢ σαυτοῦ λέγε. Μολύνει ἤθη καλὰ ἡ ὁμιλία Φαύλων. Πλίνθον πλύνει ὁ κόρακα καθαρίζων. Δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται. Ὥσπερ τὸ λαλεῖν τοῦ ἀνθρώπου ἴδιόν ἐστιν, οὕτω καὶ τὸ μυκᾶν τοῦ βοός. Οὐχ ἅπαν τὸ ἀμαρύσσον χρυσός ἐστι. Ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ τοῦ ναοῦ τοῦ Δελφικοῦ ἦν ἐπιγεγραμμένον γνῶθι σαυτόν· τῶν Δειλῶν ἀπέχου γνοὺς ὅτι Δειλῶν ὀλίγη χάρις. Ὅπου οὐκ ἔστι τρύγη ἐκεῖ οὐκ ἔστι σταῖς. Ἐν σκολοπλίστων πόδας σφάλλει, καὶ πλάνη ἕπεται. Ἀρχὴν ἁπάντων καὶ τέλος ποίει θεόν. Μάκαρα ἀθρεῖν αἰῶνα δῶρόν ἐστι τοῦ ἐν ὕψει ναίοντος. Εἰ θεόν τις ἀνὴρ ἔλπεταί τι λαθέμεν ἔρδων ἁμαρτάνει· Οὐδὲ ὁ ζεὺς οὔθ' ὕων πάν-

τας ἀνδάνει, ἂτ' ἀνέχων· τῦτο δρᾴε καὶ μάκαρ ἔσῃ· ὀξὺς θεῦ ὀφθαλμὸς εἰς πανθ' ὁρᾷν. Σόυς ἐξ ἐρέβυς ἄντρυ θνητὺς ἔσπασεν ὁ Σωτήρ. Κελαρύζει ὁ Φαῦλος τὴν συνείδησιν κεντύμενος.

CAPUT XIV.

De Thematis inveſtigatione.

I.

Thema dicitur 1ª. *perſ.* verbi, ut τύπτω, λέγω, δίδωμι &c. Ea inveſtiganda eſt, quæcumque verbi pars tibi offeratur.

2.

Ad hoc 1º. rejice præfixas *præpoſitiones*: 2º. attende ad *terminationem*, *figurativam*, & *augmentum*, ſi quod ſit. Imo *accentûs* ratio habenda; ποιεῖ erit 3ª. *ſing. præſ.* ποίει 2ª. *imperat.*

3.

Sumo exempla apud *Schrevelium* ſubnexa: ἐξαλεῖψαι & ſine *præp.* ἀλεῖψαι ex ψ pertinet ad *aor.* 1um. & ex *term.* αι poteſt eſſe hujus *infinus*. Fut. 1. erit ergo ἀλείψω, quod reperies oriri ab ἀλείφω, ungo.

4.

Ἐκέκαφθε· φθε eſt 2ª. plur. vel *præſ.* vel *pl. qm. p.* ſed ε ante *redupl.* indi-

cat *pl. q. p.* ἐκεκάμμην, quod a κέκαμμαι, & hoc a κέκαφα· unde fut. κάψω, a κάπ]ω, comedo.

5.

Ὑπερεσάχθην. Suſpicor primò hic eſſe 2. *præp.* ὑπὲρ & ἐς· ἄχθην eſſet 1ª. *aor.* 1. *paſſ.* ſed tunc deficeret *augm.* & deberet eſſe ἤχθην ab ἦγμαι, ἦχα, ἄξω, ἄγω, duco. Sed nec ſenſus convenit. Igitur ſuppono ἐσάχθην quod oriretur a σέσακ]αι, unde σέσαχα, σάξω, σάτ]ω, onero, quod convenit.

6.

Ἀπεράξαντο ex *term.* indicatur *aor.* 1 *.med.* ἠραξάμην, quod ab ἦραξα, ἀράξω, & ἀράσσω, ſeu ἀράτ]ω, amputo, illido.

7.

Κέκλωσθαι. Ex *redupl.* vides *præt.* Ex *term. infin.* a κέκλωσμαι, quod a κέκλωκα, & a κλώθω, fataliter deſtino.

8.

Διαληλυθότες ex *term.* debet eſſe *part. plur. præt.* λήλυθα vel ἐλήλυθα, quod Atticè dici reperies pro ἤλυθα, ab ἐλεύθω, venio. Σεσηρό]ες pariter a σέσηρα *præt. med.* & illud η indicat in *præſ.* σαίρω, verro.

9.

Μεθαρμοσθέντα. *Term.* θεὶς, έντος indi-

cat *aor.* I. *paſſ.* in *part.* ſic *præt.* *paſſ.* erit ἥρμοσμαι, & in *act.* ἥρμοκα, a *fut.* ἁρμόσω, ἁρμόζω, aptè connecto. Ex θ *præp.* μετὰ novi eſſe *aſp.* *ſpir.* (*).

10.

Κέκασθαι ducit ad κέκασμαι, quod a κάζω, orno, oritur. Illud ζ poſtulat σμαι in *præt.* *paſſ.* ut πεπυκασμένα ſupponit in *præſ.* πυκάζω, denſo.

11.

Διεχειρισάμην in *med.* ſupponit ἐχείρισα quod a χειρίζω reperies. Sic & in ἐπισημηναμένε reperio ἐσήμηνα, quod propter η ducit ad σημαίνω, ſignum do.

12.

Ἐπῆρσε vel ἦρσε in *aor.* I. indicat ἄρσω in *fut.* ſed *præſens* quale erit? Reperies quod verbum ἄρω, coapto, in *fut.* habet ἀρῶ & ἄρσω indifferenter.

13.

Καταγεὶς, έντος eſt *part.* alterutrius *aor.* *paſſ.* ſed deficiente θ, debet eſſe *aor.* 2us. ἤγην ab ἦγον & ἄγω, duco & frango. Rectiùs Attici diſtinctionis ergo ἔαγον dicebant in ἄγω, frango.

14.

Ἐπανασεισθῆναι. Si rejicias ἐπὶ & ἀνὰ

videbis *infinit. aor.* I. *paſſ.* ἐσείσθην a σέσεισμαι, quod tamen a σείω, non σείζω, quatio, oritur.

15.

Ἐπιτετροπευμένους *part. præt.* τετρόπευμαι, & in *act.* τετρόπευκα rectà ducit ad τροπεύω, unde ἐπιτροπεύω, adminiſtro. Ἐπεπυργώμεθα in *pl. qm. p.* oritur a πυργόω, turribus munio.

16.

Ἐρρωφήσθω 3ª. *ſing. imperat.* ἐρρώφησο *pluſquam. perf. paſſ.* ἐρρώφημαι, pro ῥερώφημαι, propter ῥ *initiale* verbi ῥοφάω vel ῥοφέω, ſorbeo.

17.

Ἀπελαθήσεσθαι *Inf. fut.* I. ἐλαθήσομαι ab *aor.* I. ἐλάθην, a *præt.* ἤλαμαι, ἤλακα, in *fut.* ἐλάσω, ab ἐλάω, agito.

18.

Ἀναδραμὼν Ex *term.* ſuâ ſupponit ἔδραμον, *aor.* 2. ab inuſitato δρέμω, curro. Κατεβίω. Tolle κατὰ, ſupereſt ἐβίω, quod propter *augm.* eſt *imperf.* ἐβίων, ως, ω, a βίωμι, vivo.

19.

Ἀπέδρα per *contract.* pro ἀπέδραε, *imperf.* ab ἀποδράω, aufugio. Παρέβη ex παρὰ &

ἔβη· *aor.* 2. verbi βῆμι ſeu βάω, vado.

20.

Ceterum duo duntaxat erant Græcis *imperſonalia*; δεῖ, ἔδει, δεήσει, δεῖν, δέον, & χρὴ, ἔχρην, χρήσει, ἔχρησε, χρῆναι, oportet.

21.

Si voces omnes quæ huc uſque tibi oblatæ ſunt accuratè ſingulis vicibus edidiceris, paucæ tibi jam quærendæ ſupererunt. Verte,

Τῶν σε, γέρον, πλοῦτῳ τε καὶ υἱάσι φασὶ κέκασθαι.

Ἔστιν τοι θάλαμος τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν Ἥφαιστος, πυκινάς τε θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε.

Ὅλως γὰρ, εἰ ἐθέλοιμεν σκοπεῖν τὰς τῶν ἀνθρώπων φύσεις, εὑρήσομεν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν οὔτε τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς καλλίστοις, οὔτε τῶν σιτίων χαίροντας τοῖς ὑγιεινοτάτοις. Συμφέρει δὲ τῷ Φιλίππῳ καὶ τοῖς Φωκεῦσι, καὶ ὑμῖν ὁμοίως ἅπασι τῆς ἀναλγησίας καὶ βαρύτητος ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν Θηβαίων· οὐ δὲ γ' ἡττήθην ἐγὼ τοῖς λογισμοῖς Φιλίππου. Ἐγὼ δ' οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκὼς, καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νῦν δέομαι μὴ στερηθῆναι τῶν ἐμαυτοῦ. Εὐλαβοῦ τὰς διαβολὰς, κἂν ψευδεῖς ὦσιν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσιν,

πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσι. περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἐᾶτε πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι. Εὑρήσετε γὰρ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων περὶ τὰς αἱρέσεις τῶν πραγμάτων ἁμαρτάνοντας, καὶ πλείους ἐπιθυμίας ἔχοντας τῶν κακῶν ἢ τῶν ἀγαθῶν.

CAPUT XV.

De *Verbis* falſò dictis *irregularibus*.

1.

Omnes ferè Grammatici plurima recenſent verba *anomala*; tu rem potiùs ſic concipe mecum.

2.

Αἱρέω regulariter habet *αἱρήσω*, *ᾕρηκα*, &c. Sed ab ἕλω idem ſignificante mutuatur εἷλον & ἑλῶ.

3.

Αἰσθάνω in *præſenti* tantùm uſurpatur pro *αἰσθέω*, quod ſervavit ſuum *αἰσθήσω* & *ᾔσθον*, quæ ſunt *regularia*, ſed in *medio* præcipuè adhibentur.

4.

Ἀλέξω dicitur etiam *ἀλεξέω*, unde *ἀλεξήσω*· *αὐξάνω* dicitur item *αὐξέω*, unde *αὐξήσω*· *ἁμαρτάνω* eſt idem ac *ἁμαρτέω*, cujus *regularia* ſunt *ἁμαρτήσω* & *ἥμαρτον*.

Ἁλίσκω ab ἀλόω mutuatur ἀλώσω, & ab ἅλωμι, ἧλων. Nihil eſt *irregulare*; ſed certa verba non in omnibus uſitantur temporibus.

6.

Βαίνω mutuatur βήσω ab inuſitato βάω· βλαςάνω, ἔβλαςον a βλαςέω. Γινώσκω ſuum γνώσω a γνόω· ſuum ἔγνων a γνῶμι.

7.

Δαμάω a δέμω ſuum mutuatur ἔδαμον. Ἐγείρω habet ἐγέρθην, pro ἠγέρθην, ut hic diſtinguatur ab ἀγείρω.

8.

Ἐλαύνω in præſenti dicitur pro ἐλάω, a quo oriuntur ἐλάσω, ἤλακα, &c. ἔρχομαι pro ἐλεύθω, ἐλεύσομαι, ἤλυθον· εὑρίσκω pro εὑρέω, εὑρήσω, εὗρον, &c.

9.

Vidimus quare θέλω habeat ἔθελον & ἤθελον. Dicebatur etiam θελέω, unde θελήσω, & τεθέληκα· θνήσκω habet ſuum ἔθανον a θείνω, percutio.

10.

Ἱκνέομαι non alibi dicitur quàm in *præſ.* ſed ἵκω vel ἵκομαι ſupplet ἵξομαι & ἱκόμην.

11.

Λαγχάνω pro λήχω· λαμβάνω pro λή-

Digitized by Google

βω· λανθάνω pro λήθω· μανθάνω pro μαθέω dicuntur : unde λήξομαι & ἔλαχον· λήψομαι & ἔλαβον· λήσομαι & ἔλαθον· μαθήσω, & ἔμαθον.

12.

Μίγνυμι dicitur etiam μίγω, unde μίξω &c. ὄμνυμι, ὀμόω, unde ὀμόσω, &c. ὄλλυμι, ὀλέω, unde ὀλέσω &c.

13.

Πάσχω dicitur pro παθέω & πείθω, unde πείσομαι, & παθήσω, ἔπαθον, & πέπονθα· πήγνυμι pro πήγω· πίμπλημι pro πλήθω· πίμπρημι pro πρήθω· πίπτω pro πέτω & πτόω· πυνθάνομαι pro πεύθομαι, quæ ſunt *regularia*.

14.

Ῥέω, fluo, diſtinguitur a ῥέω, dico, per ſuum *fut.* ῥεύσω· ῥώννυμι pro ῥώω· ῥήγνυμι pro ῥήγω· σβέννυμι & στρώννυμι pro σβέω & στρόω.

15.

Τίκτω dicitur etiam τέκω· τιτρώσκω, τρώω· τρέχω, δρέμω· τυγχάνω, τεύχω & τυχέω. Pro φέρω dicere poſſes οἴω & ἐνέγκω, ut ut minùs uſitata. Sic inuſitata *defectivis* ſuppeditant tempora.

16.

Φθίνω, φθέω & φθίω unum idemque

ſunt. χέω perinde habet χέσω, χείσω & χεύσω· unde conjicerem olim dicta fuiſſe χείω & χεύω.

17.

Perinde dicunt βρώσκω & βιβρώσκω· βόσκω & βοσκέω. E tribus unum tempora ſuppeditat.

18.

ὠθέω in *fut.* habet ὤσω & ὠθήσω. Quid mirum cùm dicatur ὤθω & ὠθέω?

19.

Quid quòd in ipſis *anomaliis* ſapiens perſæpe aderat ratio? Sic ſi ἔχω haberet in *imperf.* ἦχον, confunderetur cum *imperf.* verbi ἤχω, ſono &c.

20.

His denique ſuperaddo apud Græcos in uſu fuiſſe noſtrum *punctum*. noſtram *virgulam*, ſed pro (:) uno utebantur (·) & pro (?) ſcribebant (;).

21.

Ea reperies in his vertendis Pythagoræ verſibus,

Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι
Πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαςον ἐπελθεῖν.

Πῆ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον ὐκ ἐτελέσθη;

Ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτυ ἐπέξιϑι· καὶ μέτεπειτα,
Δειλὰ μὲν ἐκπρήξας, ἐπιπλήσσεο· χρηστὰ δὲ τέρπυ.

His ſubjunge. Ἐγὼ μὲν ὖν καὶ Φίλῳ ὄντι Ἀρχιστρατίδη βοηθῶν, Ἀλκιβιάδην ἐχθρὸν ὄντα ἐμαυτῦ τιμωρύμενος, δέομαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι. Ἀλλὰ μὲν τὰς τυραννίδας ἡγέομαι χαλεπὰς εἶναι καὶ βλαβερὰς ὐ μόνον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔχυσιν αὐτάς. Ὁ μὲν θεμιστοκλῆς, ὅτε ὁ μὲν Εὐρυβιάδης ῥάβδον τῦ αὐτὸν πλήσσειν μετεώρισεν, αὐτῷ ἡσύχως ἀπεκρίνατο, πάταξον μὲν, ἄκυσον δέ. Ὁ δὲ Ἀριστείδης ἀκυσάμενος τῆς τῦ θεμιστολέος γνώμης, πάσας τὰς τῶν Ἑλλήνων νῆας δεῖν ἐμπρήθειν, τοῖς Ἀθηναίοις ἀπεκρίνατο, τῦτο ὠφελιμώτατον μὲν, ἀδικώτατον δέ· καὶ παραχρῆμα οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ὁμόψυχοι ἀπονενεύκασι ταύτην βυλήν.

CAPUT XVI.

De Accentibus.

I.

In primo capite vidimus 3. Græcorum *accentus*, (ʹ ̀ ͂). Prior tribus *ultimis*

ſyllabis perinde ſuperſcribi poteſt; ſed *antepenultimæ* non convenit, niſi *ultima* ſit *brevis*, ut in ἄνθρωπος.

2.

Ultimæ non convenit niſi in fine phraſeos, ut οἱ τῇ καρδίᾳ καθαροὶ ὄψονται τὸν θεόν. alioquin eſſet τὸν θεὸν ὄψονται.

3.

Accentus, quicunque ſit, idem remanet, & in eâdem *ſyllabâ*, ni obſtet aliqua vel præcedentium, vel ſequentium regula. Scribes ἄνθρωπος, ἄνθρωπον, ἄνθρωπε, ἄνθρωποι.

4.

Si *longa* fiat *ultima*, ex *antepenultimâ* incidet in *penultimam*· ἀνθρώπȣ, ἀνθρώπῳ, ἀνθρώπων, ἀνθρώποις, ἀνθρώπȣς.

5.

Si vox fiat *longior*, ad finem accedet æquâ proportione. Ἀπόλαυσις, g. ἀπολαύσεος· Ἀποκρίνω, ἀποκρινόμενος, ἀποκρινομένȣς.

6.

Circumflexus non alibi occurrere poteſt quàm in alterutrâ duarum *ultimarum*: καθαροῖς, βῆμα.

Digitized by Google

7.

Penultimæ *circumflexus* fiet *acutus*, vel ſi ea fiat *antepenultima*, vel ſi *ultima* fiat *longa*; βῆμα, βήματος, βήματι, βήματα, βήμασι· τιτᾶνος, τιτάνων.

8.

Accentus in anteriorem *ſyllabam* rejici nequit. ἐλπὶς, ἐλπίδος, non ἔλπιδος· Excipe verba *augmentum* ſuſcipientia. τίω habet ἔτιον, τέτικα, ἔτισα, &c.

9.

Gravis non alibi conſpicietur quàm ſuper *ultimâ*: ſpecialiter requiritur in τετυφὼς, τυπὼν, τυφθεὶς, τυπεὶς, & ſimilibus.

10.

Gravis fiet *circumflexus*, vel ſi *ultima* fiat *longa*, ut ex θεὸς fit θεοῦ, θεῷ, θεῶν, θεοῖς· vel ſi fiat *penultima* ſequente *brevi*, τιτὰν, τιτᾶνος.

11.

Acutus penultimæ fit *circumflexus*, ſi hæc *penultima* ſit *longa*, dum *ultima* erit *brevis*. Sic τυπέντων ſcribitur in *ſing.* τυπεῖντος.

12.

Acutum requirit *penultima* in τετυφέναι & τετυμμένος, omnibuſque ſimilibus.

13.

Futura in λῶ, μῶ, νῶ, ρῶ neceſſariò poſtulant ˜ in *ultimâ*, ut & omne *futurum 2um*. τυπῶ, & *infinitivus aor. 2i*. ut τυπεῖν &c.

14.

Idem dictum eſto de *conjunctivo aoriſtorum paſſivorum*, ut τυπῶ, ῇς, ῇ, & τυφθῶ, ῇς, ῇ.

15.

˜ Erit ſuper *penultimâ* in *infinitivis* τυπῆναι & τυφθῆναι, omnibuſque ſimilibus; ut & in omnibus *infinitivis* eodem modo deſinentibus βῆναι, ϛῆναι, τλῆναι &c.

16.

Acutus etiam fit ˜ in *contractione præſentis*, φιλέω, φιλῶ· φιλέοιμι, φιλοῖμι· non in *imperfecto* ἐφίλεον, ἐφίλȣν, quia reperitur ibi in *antepenultimâ*.

17.

Particula τε, verbum ἐϛι, pronomina μȣ, σȣ &c. & adjectivum τις, aliquis, nullum patiuntur *accentum*. Aliquando tamen ſcribitur τὶς, τινὲς.

18.

Eæ voces ſuum *accentum* in *præceden-*

tis vocis *ultimam* rejiciunt. δῶρόντι, τὸ δῶρόν σϰ, δῶρόν τι, τῦ θεῦ δῶρόν ἐϛιν ἡ ζωὴ αἰώνιος.

19.

Neque tamen ſeſe ſequi poſſunt duo *ſimiles accentus*; ſique caſus occurrat, nulla erit rejectio; ἡ εὐδαιμονία ἡμῶν ἔτι ἐν ἐλπίδι ἐϛι, non ἐλπίδί.

20.

Si vox præcedens haberet *gravem*, ex illâ rejectione fieret ′. Sic ἐλπίς ἐϛι· ἄν τις ὀρθῶς σκοπῇ, &c.

21.

Quod fuit initium, is erit finis. Vertatur ἡ εὐχὴ κυριακὴ, quam reperies in Cap. I. Huic junge τὸ σύμβολον τῶν Ἀποϛόλων· πιϛεύω εἰς τὸν θεὸν τὸν πατέρα τὸν παντοκράτορα, τὸν κτιϛὴν τῶν ϰρανῶν καὶ τῆς γῆς· καὶ εἰς τὸν Ἰησῦν τὸν ὑιὸν αὐτῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἡμῶν κύριον· τὸν ὑπὸ τῦ ἁγίϰ πνεύματος συλληφθέντα, τὸν ἐκ τῆς Μαρίας τῆς παρθένϰ τεχθέντα· τὸν ὑπὸ τῦ Ποντίϰ τῦ Πιλάτϰ παθόντα· τὸν ϛαυρωθέντα· τὸν ταφθέντα· τὸν εἰς ἅδϰ καταβάντα· τὸν ἐν τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναϛάντα· τὸν εἰς ϰρανὸν ἀναβάντα· τὸν ἐκ δεξίων τῦ θεῦ τῦ Πατρὸς τῦ παν-

τοκράτορος καθίσαντα· τὸν ἐκεῖθεν νοστησόμενον τοῦ ζῶντας καὶ νεκροὺς κρίνειν· πιστεύω εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα· τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τὴν καθολικὴν· τὴν τῶν ἁγίων κοινωνίαν· τὴν τῶν ἁμαρτίων ἄφεσιν· τὴν σαρκὸς ἀνάστασιν, καὶ ζωὴν αἰώνιον.

FINIS.

VA1
1543584

Digitized by Google